

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΖ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1950

ΑΡΙΘ. 24

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

† *Μητροπολίτου Λαρίσης Δωροθέου* Καί ἐπί γῆς εἰρήνη.— *Ἐπί τοῦ παλαιομερολογητικοῦ.* — † *Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου* Τό νέον δόγμα τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας.— *Π. Ι. Μπρασιώτου* Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ νέου δόγματος. — *Παναγ. Χρήστου,* Ὁ ἅγ. Ἀπόστολος δρέας [30 Νοεμβρίου]. — Ἡ ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ δεξιῶσις τῶν νέων φοιτητῶν. — *Δούλα Ἀλιβιζάτου* Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Προκήρυξις ὑποτροφῶν θεολογικῶν σπουδῶν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ.— *Παρατηρήσεων Στήλη:* Ὑψώθητε!— Τό οὐσιώδες.— Ἡ ἀπήχησις.— Τά «δικαιώματα» τοῦ ἀνθρώπου.— Οὔτε Ἄνθρωπος, οὔτε δικαιώματα.— Νέον δεῖγμα.— Πίστις καί Θεολογία.— *Πνευματικῆ Κίνησις:* *Φαίδανος Κουκουλῆ* Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου τὰ Λαογραφικά.— *Χρονικά.*— Περιεχόμενα τοῦ Τόμου ΚΖ' 1950.

ΚΑΙ ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ

Ἐτοιμάζει ἡ Βηθλεὲμ τὸ Σπήλαιον καὶ εὐτρεπίζει τὴν Φάτνην διὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν ἐρχόμενον «ἐξ ὄρου κατασκοκίου δασέως», καὶ οἱ Ἄγγελοι συγκροτοῦσι χορείας διὰ νὰ ἀναμέλψουν τὸν οὐράνιον ὕμνον «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ὁ οὐρανὸς ἐνδιαφέρεται, καὶ μόνον ἐκεῖνοι διὰ τοὺς ὁποίους κατήλθεν ἐδῶ κάτω εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ τοὺς ἀνεγκύσει εἰς τὸν οὐρανόν, αὐτοὶ μόνον δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὸ κοσμοσωτήριον ἔργον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἴσως, διὰ τὸσον ἀσήμαντον κατ' αὐτοὺς γεγονὸς, νὰ μὴ εἶναι καὶ τόση ἀνάγκη ὥστε νὰ ἐνδιαφέρωνται. Αἱ σκέψεις τῶν καὶ αἱ ἀσχολίαι τῶν ἀποβλέπουν καὶ στρέφονται εἰς ἄλλα σπουδαιότερα ἴσως ἔργα, εἰς καθήκοντα ὑψηλότερα ἴσως. Ναί! Στρέφονται πρὸς τὸν ἀλληλοσπαραγμόν, πρὸς τὴν ἀλληλοσφαγὴν, πρὸς τὴν ἀλληλοεξόντωσιν, καὶ προσπαθοῦν καὶ ἐργάζονται τίνι τρόπῳ θὰ ὑποδουλώσῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλον, πῶς καὶ τίνι τρόπῳ θὰ κατορθώσῃ ὁ εἷς νὰ στήσῃ τὸ Ἐγὼ του ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους τοῦ ἄλλου, στρέφονται πρὸς τὸν ἀγῶνα τίς νὰ χύσῃ περισσότερον αἷμα, τίς νὰ σκορπίσῃ τὸν θάνατον καὶ τὴν καταστροφὴν, τίς νὰ ἀπλώσῃ τὴν δυστυχίαν καὶ τὸν πόνον!

Ἐρχόμενος αὐτὴν τὴν φορὰν ἐδῶ πρὸς ἡμᾶς ὁ Χριστὸς θὰ εὕρῃ ἄρα γε τὴν πίστιν ἐδῶ εἰς τὴν γῆν; Αἱ ἀνομίαι καὶ αἱ ἀδικίαι γενικῶς καὶ

μερικῶς ἔχουσιν ὑψωθῆ, καὶ οἱ ἀναγνωρίζοντες καὶ ὁμολογοῦντες ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν Χριστὸν εἶναι ὀλίγοι. Βλασφημεῖται παντοιοτρόπως τὸ ὄνομά Του, τὸ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀπὸ ἔθνη καὶ λαούς, ἀπὸ οἰκογενεῖας καὶ ἄτομα. Ναί! Ἐξεκλίναμεν, κατὰ τὸν Δαβίδ. Πρὸς τί λοιπὸν ὁ ἀγγελικὸς αὐτὸς ὕμνος, ὁ εὐαγγελιζόμενος τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς; Διὰ τὸν ἀμαρτωλὸν πλανήτην μας τοῦ ἀρκεῖ νὰ κατορθώσῃ τώρα νὰ μὴ συντριβῇ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ, τῆς δικαίας. Ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐναρέτου ζωῆς, εἶναι ὁ κίνδυνος τοῦ καταποντισμοῦ. Ἄς ἰκετεύσωμεν, ὡς ὁ καταποντιζόμενος Ἀπόστολος Πέτρος, τὸν Κύριον «Κύριε σῶσον ἡμᾶς».

Μόνον ἡ ἔλλειψις σταθερᾶς πίστεως εἰς τὸν Θεὸν δύναται νὰ βλέπῃ ἀταράχως τὴν συμφορὰν αὐτὴν τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ τὰ μετ' αὐτόν. Μόνον ἡ ἔλλειψις ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους δύναται νὰ ἀτενίσῃ καπνίζοντα ἐρείπια. Μόνον ἡ ἀνυπαρξία πεποιθήσεως ἐπὶ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι δυνάμεθα, ἂν θέλωμεν, διδασκόμενοι ἐκ τῆς συμφορᾶς, νὰ γίνωμεν καὶ νὰ ἀποβῶμεν λαὸς καὶ οἰκογένεια καὶ ἄτομον πνευματικώτερον καὶ χριστιανικώτερον.

Ἄσφαλῶς ὁ ὠκεανὸς τοῦ πόνου καὶ τῆς θλίψεως, τὸ πλῆθος τῶν ἀτυχημάτων καὶ τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς ζῶντας μακρὰν τοῦ Θεοῦ ὡς λουτρὸν ἀναγεννήσεως τῆς γενεᾶς μας αὐτῆς, ἢ δὲ Ὑπερτάτη Ἀγαθότης, ἡ κυβερνώσα πατρικῶς τὸν οὐράνιον καὶ τὸν ἐπίγειον κόσμον, δύναται, ἂν ἡμεῖς στραφῶμεν πρὸς Αὐτὴν ἐν πίστει, νὰ μεταβάλῃ τὰ ἔργα τῆς μοχθηρᾶς ἐπιθυμίας καὶ τῆς ἐγκληματικῆς ἐπιδιώξεως εἰς ὄργανα δικαιοσύνης θείας, δύναται νὰ τὰ μεταβάλῃ εἰς ὄργανα πρὸς τιμωρίαν τῆς κακίας τοῦ λοιποῦ κόσμου, τοῦ ἀμφιβάλλοντος, τοῦ ἀπίστου, τοῦ ἀδίκου. Ὁ πόλεμος καὶ τὰ μεταπολεμικὰ κακὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πολλακίς χρησιμεύουν ὡς διδάσκαλοι καὶ παιδαγωγοὶ διὰ πολλοὺς πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐπιστροφὴν, καὶ πρὸς τὰ ἔθνη καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐπανέρχονται ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ νηφαλιότης, καθαρίζεται ἡ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΙΚΟΥ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπὸ τῶν παλαιοημερολογιτῶν δημιουργηθείσης ἀνωμάλου καταστάσεως, τῇ 7 Ἰσταμένῳ συνεκροτήθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου σύσκεψις μετὰ συνοδικῶν μελῶν καὶ ὑπουργῶν, μεθ' ἣν ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν ἐκπροσώπων αὐτῆς καὶ τῶν εἰδικῶν αὐτῆς συμβούλων διετύπωσε τὰς ἀπόψεις αὐτῆς ὅσον ἀφορᾷ τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, τὰς ὁποίας οἱ τρεῖς μετασχόντες τῆς συσκέψεως ὑπουργοὶ θὰ μεταφέρουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς λήψιν ἀποφάσεων.

Τῇ δ' ἐπαύριον ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, περιστοιχούμενος καὶ ὑπὸ τῶν συνοδικῶν συνέδρων Σεβ Μητροπολιτῶν Ἐδέσσης, Ἀργολίδος καὶ Μεσσηνίας, καὶ δεχθεὶς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου, προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους δηλώσεις ἐπὶ τοῦ παλαιοημερολογιτικοῦ ζητήματος :

«Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος αἰσθάνεται ἐπιτακτικὸν τὸ καθῆκον νὰ εὐχαριστήσῃ θεομῶς τὸν ἑλληνικὸν τύπον διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν καὶ πρόθυμον συμπαραστάσιν του εἰς πάντα τὰ φλέγοντα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Ἰδιαίτερος ἐκτιμᾷ δεόντως τὴν ἐπίμονον προσοχὴν, μεθ' ἧς ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους παρακολουθεῖ τὰς θλιβερὰς ἀποκαλύψεις τῶν ἀναχρονιστικῶν σκανδάλων εἰς βάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καρκινώματος τοῦ παλαιοημερολογισμοῦ, ἅτινα συνετέλεσαν καὶ ἐξήγειραν τὴν κοινὴν συνείδησιν μέχρι σημείου, ὥστε βᾶσιμος νὰ προβῆται πλέον ἢ ἐλπίς ὅτι θὰ τεθῆ τέγμα εἰς τὸ σιγματίζον τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα ζήτημα τοῦτο.

»Ἐπειδὴ δυστυχῶς ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία δὲν μένει ἄτρωτος ἀπὸ τὸν κλονισμὸν τῶν συνειδήσεων, τὸν ὁποῖον συνεπάγεται ἡ ἀνίερως ἐκμετάλλεσις τῆς προσηλώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὰς παραδόσεις του, ἀκόμη καὶ τὰς πλέον ἐπουσιώδεις, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσῃ δημοσίᾳ διὰ βραχέων τὸ

ζήτημα πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ καταμερισμὸν τῶν εὐθυνῶν.

»Τὴν πρωτοβουλίαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἔσχεν ἡ Πολιτεία διὰ λόγους καθαρῶς πρακτικούς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μολοντί ἐγγωρίζον ὅτι ἀμφοτέρω τὰ ἡμερολόγια ἀπέχουν τοῦ ἐπιστημονικῶς ὀρθοῦ (περισσότερον τὸ Ἰουλιανόν, ὀλιγώτερον τὸ Γρηγοριανόν), δὲν ἐνόμισεν ὅτι ἐδικαιούτο νὰ ἀντιταχθῆ εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τοῦ ἡμερολογίου μετὰ σύμπαντος σχεδὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα δὲν προσέκρουεν οὔτε εἰς τὰ δόγματα, οὔτε εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Δι' οὗ καὶ εἰσήγαγε τὸν νέον ἡμερολόγιον πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰς δυσχερεῖας τοῦ διπλοῦ ἡμερολογίου.

»Ἀτυχῶς, ἡ μικροπολιτικὴ ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὴν μεταβολὴν ταύτην καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ ἐνθαρρύνῃ ὀλίγους ζηλωτὰς κατ' ἀρχὰς καὶ παραλόγως φανατικούς καὶ μέχρι βιαιοπραγιῶν ἀκόμη ἐναν-

τινὲς αἰσθάνεται ἐπιτακτικὸν τὸ καθῆκον νὰ εὐχαριστήσῃ θεομῶς τὸν ἑλληνικὸν τύπον διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν καὶ πρόθυμον συμπαραστάσιν του εἰς πάντα τὰ φλέγοντα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Ἰδιαίτερος ἐκτιμᾷ δεόντως τὴν ἐπίμονον προσοχὴν, μεθ' ἧς ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους παρακολουθεῖ τὰς θλιβερὰς ἀποκαλύψεις τῶν ἀναχρονιστικῶν σκανδάλων εἰς βάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καρκινώματος τοῦ παλαιοημερολογισμοῦ, ἅτινα συνετέλεσαν καὶ ἐξήγειραν τὴν κοινὴν συνείδησιν μέχρι σημείου, ὥστε βᾶσιμος νὰ προβῆται πλέον ἢ ἐλπίς ὅτι θὰ τεθῆ τέγμα εἰς τὸ σιγματίζον τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα ζήτημα τοῦτο.

»Ἐπειδὴ δυστυχῶς ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία δὲν μένει ἄτρωτος ἀπὸ τὸν κλονισμὸν τῶν συνειδήσεων, τὸν ὁποῖον συνεπάγεται ἡ ἀνίερως ἐκμετάλλεσις τῆς προσηλώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὰς παραδόσεις του, ἀκόμη καὶ τὰς πλέον ἐπουσιώδεις, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσῃ δημοσίᾳ διὰ βραχέων τὸ ζήτημα πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ καταμερισμὸν τῶν εὐθυνῶν. Τὴν πρωτοβουλίαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἔσχεν ἡ Πολιτεία διὰ λόγους καθαρῶς πρακτικούς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μολοντί ἐγγωρίζον ὅτι ἀμφοτέρω τὰ ἡμερολόγια ἀπέχουν τοῦ ἐπιστημονικῶς ὀρθοῦ (περισσότερον τὸ Ἰουλιανόν, ὀλιγώτερον τὸ Γρηγοριανόν), δὲν ἐνόμισεν ὅτι ἐδικαιούτο νὰ ἀντιταχθῆ εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τοῦ ἡμερολογίου μετὰ σύμπαντος σχεδὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα δὲν προσέκρουεν οὔτε εἰς τὰ δόγματα, οὔτε εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Δι' οὗ καὶ εἰσήγαγε τὸν νέον ἡμερολόγιον πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰς δυσχερεῖας τοῦ διπλοῦ ἡμερολογίου. Ἀτυχῶς, ἡ μικροπολιτικὴ ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὴν μεταβολὴν ταύτην καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ ἐνθαρρύνῃ ὀλίγους ζηλωτὰς κατ' ἀρχὰς καὶ παραλόγως φανατικούς καὶ μέχρι βιαιοπραγιῶν ἀκόμη ἐναν-

τινὲς αἰσθάνεται ἐπιτακτικὸν τὸ καθῆκον νὰ εὐχαριστήσῃ θεομῶς τὸν ἑλληνικὸν τύπον διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν καὶ πρόθυμον συμπαραστάσιν του εἰς πάντα τὰ φλέγοντα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Ἰδιαίτερος ἐκτιμᾷ δεόντως τὴν ἐπίμονον προσοχὴν, μεθ' ἧς ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους παρακολουθεῖ τὰς θλιβερὰς ἀποκαλύψεις τῶν ἀναχρονιστικῶν σκανδάλων εἰς βάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καρκινώματος τοῦ παλαιοημερολογισμοῦ, ἅτινα συνετέλεσαν καὶ ἐξήγειραν τὴν κοινὴν συνείδησιν μέχρι σημείου, ὥστε βᾶσιμος νὰ προβῆται πλέον ἢ ἐλπίς ὅτι θὰ τεθῆ τέγμα εἰς τὸ σιγματίζον τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα ζήτημα τοῦτο. Ἐπειδὴ δυστυχῶς ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία δὲν μένει ἄτρωτος ἀπὸ τὸν κλονισμὸν τῶν συνειδήσεων, τὸν ὁποῖον συνεπάγεται ἡ ἀνίερως ἐκμετάλλεσις τῆς προσηλώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὰς παραδόσεις του, ἀκόμη καὶ τὰς πλέον ἐπουσιώδεις, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσῃ δημοσίᾳ διὰ βραχέων τὸ ζήτημα πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ καταμερισμὸν τῶν εὐθυνῶν. Τὴν πρωτοβουλίαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἔσχεν ἡ Πολιτεία διὰ λόγους καθαρῶς πρακτικούς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μολοντί ἐγγωρίζον ὅτι ἀμφοτέρω τὰ ἡμερολόγια ἀπέχουν τοῦ ἐπιστημονικῶς ὀρθοῦ (περισσότερον τὸ Ἰουλιανόν, ὀλιγώτερον τὸ Γρηγοριανόν), δὲν ἐνόμισεν ὅτι ἐδικαιούτο νὰ ἀντιταχθῆ εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τοῦ ἡμερολογίου μετὰ σύμπαντος σχεδὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα δὲν προσέκρουεν οὔτε εἰς τὰ δόγματα, οὔτε εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Δι' οὗ καὶ εἰσήγαγε τὸν νέον ἡμερολόγιον πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰς δυσχερεῖας τοῦ διπλοῦ ἡμερολογίου. Ἀτυχῶς, ἡ μικροπολιτικὴ ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὴν μεταβολὴν ταύτην καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ ἐνθαρρύνῃ ὀλίγους ζηλωτὰς κατ' ἀρχὰς καὶ παραλόγως φανατικούς καὶ μέχρι βιαιοπραγιῶν ἀκόμη ἐναν-

τινὲς αἰσθάνεται ἐπιτακτικὸν τὸ καθῆκον νὰ εὐχαριστήσῃ θεομῶς τὸν ἑλληνικὸν τύπον διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν καὶ πρόθυμον συμπαραστάσιν του εἰς πάντα τὰ φλέγοντα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Ἰδιαίτερος ἐκτιμᾷ δεόντως τὴν ἐπίμονον προσοχὴν, μεθ' ἧς ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους παρακολουθεῖ τὰς θλιβερὰς ἀποκαλύψεις τῶν ἀναχρονιστικῶν σκανδάλων εἰς βάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καρκινώματος τοῦ παλαιοημερολογισμοῦ, ἅτινα συνετέλεσαν καὶ ἐξήγειραν τὴν κοινὴν συνείδησιν μέχρι σημείου, ὥστε βᾶσιμος νὰ προβῆται πλέον ἢ ἐλπίς ὅτι θὰ τεθῆ τέγμα εἰς τὸ σιγματίζον τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα ζήτημα τοῦτο. Ἐπειδὴ δυστυχῶς ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία δὲν μένει ἄτρωτος ἀπὸ τὸν κλονισμὸν τῶν συνειδήσεων, τὸν ὁποῖον συνεπάγεται ἡ ἀνίερως ἐκμετάλλεσις τῆς προσηλώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὰς παραδόσεις του, ἀκόμη καὶ τὰς πλέον ἐπουσιώδεις, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσῃ δημοσίᾳ διὰ βραχέων τὸ ζήτημα πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ καταμερισμὸν τῶν εὐθυνῶν. Τὴν πρωτοβουλίαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἔσχεν ἡ Πολιτεία διὰ λόγους καθαρῶς πρακτικούς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μολοντί ἐγγωρίζον ὅτι ἀμφοτέρω τὰ ἡμερολόγια ἀπέχουν τοῦ ἐπιστημονικῶς ὀρθοῦ (περισσότερον τὸ Ἰουλιανόν, ὀλιγώτερον τὸ Γρηγοριανόν), δὲν ἐνόμισεν ὅτι ἐδικαιούτο νὰ ἀντιταχθῆ εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τοῦ ἡμερολογίου μετὰ σύμπαντος σχεδὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα δὲν προσέκρουεν οὔτε εἰς τὰ δόγματα, οὔτε εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Δι' οὗ καὶ εἰσήγαγε τὸν νέον ἡμερολόγιον πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰς δυσχερεῖας τοῦ διπλοῦ ἡμερολογίου. Ἀτυχῶς, ἡ μικροπολιτικὴ ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὴν μεταβολὴν ταύτην καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ ἐνθαρρύνῃ ὀλίγους ζηλωτὰς κατ' ἀρχὰς καὶ παραλόγως φανατικούς καὶ μέχρι βιαιοπραγιῶν ἀκόμη ἐναν-

τινὲς αἰσθάνεται ἐπιτακτικὸν τὸ καθῆκον νὰ εὐχαριστήσῃ θεομῶς τὸν ἑλληνικὸν τύπον διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν καὶ πρόθυμον συμπαραστάσιν του εἰς πάντα τὰ φλέγοντα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Ἰδιαίτερος ἐκτιμᾷ δεόντως τὴν ἐπίμονον προσοχὴν, μεθ' ἧς ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους παρακολουθεῖ τὰς θλιβερὰς ἀποκαλύψεις τῶν ἀναχρονιστικῶν σκανδάλων εἰς βάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καρκινώματος τοῦ παλαιοημερολογισμοῦ, ἅτινα συνετέλεσαν καὶ ἐξήγειραν τὴν κοινὴν συνείδησιν μέχρι σημείου, ὥστε βᾶσιμος νὰ προβῆται πλέον ἢ ἐλπίς ὅτι θὰ τεθῆ τέγμα εἰς τὸ σιγματίζον τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα ζήτημα τοῦτο. Ἐπειδὴ δυστυχῶς ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία δὲν μένει ἄτρωτος ἀπὸ τὸν κλονισμὸν τῶν συνειδήσεων, τὸν ὁποῖον συνεπάγεται ἡ ἀνίερως ἐκμετάλλεσις τῆς προσηλώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὰς παραδόσεις του, ἀκόμη καὶ τὰς πλέον ἐπουσιώδεις, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσῃ δημοσίᾳ διὰ βραχέων τὸ ζήτημα πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ καταμερισμὸν τῶν εὐθυνῶν. Τὴν πρωτοβουλίαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου ἔσχεν ἡ Πολιτεία διὰ λόγους καθαρῶς πρακτικούς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μολοντί ἐγγωρίζον ὅτι ἀμφοτέρω τὰ ἡμερολόγια ἀπέχουν τοῦ ἐπιστημονικῶς ὀρθοῦ (περισσότερον τὸ Ἰουλιανόν, ὀλιγώτερον τὸ Γρηγοριανόν), δὲν ἐνόμισεν ὅτι ἐδικαιούτο νὰ ἀντιταχθῆ εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τοῦ ἡμερολογίου μετὰ σύμπαντος σχεδὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα δὲν προσέκρουεν οὔτε εἰς τὰ δόγματα, οὔτε εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Δι' οὗ καὶ εἰσήγαγε τὸν νέον ἡμερολόγιον πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰς δυσχερεῖας τοῦ διπλοῦ ἡμερολογίου. Ἀτυχῶς, ἡ μικροπολιτικὴ ἔσπευσε νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὴν μεταβολὴν ταύτην καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ ἐνθαρρύνῃ ὀλίγους ζηλωτὰς κατ' ἀρχὰς καὶ παραλόγως φανατικούς καὶ μέχρι βιαιοπραγιῶν ἀκόμη ἐναν-

† Ὁ Λαρίσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

τίον τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν. Ἡ Ἐκκλησία κατ' ἀρχάς δὲν ἀπέδωκε σοβαρότητα εἰς τὴν ἀντίδρασιν ταύτην, εὐελπιστοῦσα ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἐξεφυλλίζετο. Ἀτυχῶς τὸ πείσμα ἢ ἡ φιλοδοξία ὤθησε καὶ ἀνωτέρους τινὰς κληρικούς, οἵτινες διὰ τῆς παρουσίας καὶ τοῦ κύρους των προώθησαν ἔτι μᾶλλον τὸ κίνημα, μὴ διστάσαντες νὰ προβῶσι καὶ εἰς χειροτονίας ἐπισκόπων, τὸ ποῖον τῶν ὁποίων ἀρκεῖ νὰ χαρακτηρηθῇ ὁ ἀρτι ἀποθανὼν μοναχὸς Ματθαῖος. Ποῖα ἦσαν τὰ ἐλατήρια τῶν προσχωρησάντων ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι οὗτοι μόνις μετὰ δεκαετίαν ὄλην ἀπὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ νέου ἡμερολογίου ἀνεκάλυψαν τὴν δῆθεν κακοδοξίαν.

Ἡ Ἐκκλησία τότε εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ λάβῃ μέτρα, κατόπιν τῶν ὁποίων, οἱ μὲν ἄλλοι ἀρχιερεῖς ἐπανῆλθον εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, οἱ νεοχειροτονηθέντες καθιρέθησαν, ἐξ ὧν δύο—Χατζῆς καὶ Λιώσης—ἐζήτησαν τὴν ἐπιεικίαν τῆς Ἐκκλησίας, οἱ δὲ ὑπόλοιποι κατεδικάσθησαν εἰς περιορισμὸν εἰς διαφόρους μονάς. Οὕτω τὸ ζήτημα θὰ ἐτεροματιζέτο, ἐὰν δὲν ἐπενέβαινε ἡ μικροπολιτικὴ, ἣτις παρεκώλυσε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων παρὰ πάντα νόμον. Ἡ ἀσυδοσία αὕτη ἀπεθράσυνε τοὺς πάντας. Οἱ ἐκδηλώσαντες μετάνοιαν καὶ ἀναγνωρίσαντες τὴν ἔκπτωσιν των ἀπεσκίρτησαν καὶ πάλιν καὶ ἐσχημάτισαν ψευδοσύνοδον, εἰς δὲ τῶν καθαιρεθέντων, ὁ Ματθαῖος, δὲν ἐδίστασε παρὰ πάντα νόμον καὶ κανόνα νὰ χειροτονήσῃ μόνος αὐτὸς νέους ἐπισκόπους καὶ νὰ σχηματίσῃ νέαν ψευδοσύνοδον. Τί ἐπηκολούθησεν εἶναι γνωστόν. Αἱ δύο ψευδοσύνοδοι συνηγωνίζοντο εἰς πλειοδοσίαν ἀπεχθoῦς φανατισμοῦ καὶ ἀγρυπτικῆς δημοκοπίας. Εἰς τὸν τοιοῦτον δὲ συναγωνισμόν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐπεκράτησεν ὁ ἀναιδέστερος καὶ πονηρότερος, ὁ Ματθαῖος μετὰ τῶν περὶ αὐτόν, τῶν περὶ τὸν τέως Φλωρίνης ἐπιδεικνυόντων ποῖαν τινα σύνεσιν. Ὅτι ὅμως ἡ τακτικὴ αὕτη ἦτο ἀπόρητος ἀνάγκη καὶ οὐχὶ συναισθήσεως ἀπέδειξαν τὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ματθαίου, ὅτε οἱ περὶ τὸν τέως Φλωρίνης ἀπέπτυσαν πάντα χαλινόν, ἐκήρυξαν σχισματικὴν τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν, ἄκυρα τὰ Μυστήρια, ἐπέβαλλον τὸν ἐπαναχρισμὸν τῶν προσερχομένων καὶ ἐπλειοδότησαν εἰς δῆθεν φανατισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀσφαλῶς δὲν ἐπίστευον, ἐν τῇ προσπαθείᾳ των νὰ ὑποκατασταθῶσι εἰς τὴν θεραστίαν περιουσίαν, τὴν ὁποίαν οἱ ἀντίπαλοὶ των ἐν τῷ μεταξὺ ἐδημιούργησαν διὰ τῶν γνωστῶν ἤδη μεθόδων.

Ἄλλ' ὅτε εἶδον ὅτι ἡ προσπάθεια αὐτῶν ἐναυάγει πρὸς τῆς σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τῆς Μαριὰμ καὶ τῶν περὶ αὐτήν, προέβησαν εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῶν σκανδάλων, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι διὰ τῆς ἐξοντώσεως τῶν ἀντιπάλων θὰ ἐπετύγγανον ὅ,τι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιτύχουν διὰ τῆς πειθοῦς. Τρομοκρατηθέντες ὅμως πρὸς τοῦ μεγέθους τοῦ ἔκτραγαντος σκανδάλου, τοῦ ὁποῖου ἡ κατεύθυνσις ἐξέφυγε τῶν χειρῶν των, παλαίονσι νὰ διαχωρίσωσι τὰς εὐθύναι των, ἀποκηρύττοντες τοὺς περὶ τὴν Μαριὰμ. Ἄλλ' εἶναι καταφανές ὅτι αἱ εὐθύναι βαρύνουσιν ὀλόκληρον τὸ καρκίνωμα ἐν τῷ συνόλω του καὶ πολὺ περισσότερόν τοὺς

ἐγγραμμάτους, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν οὔτε τὸ ἐλαφρυντικὸν τοῦ τυφλοῦ φανατισμοῦ καὶ τῆς ἀγνοίας. Ἡ ἐκκαθάρισις ἀπόκειται ἤδη εἰς τὴν ἑλληνικὴν Δικαιοσύνην, ἣτις δέον νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ἔπραξε πάντοτε τὸ καθήκον τῆς ὁσάκις τῆς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία, καὶ τὴν ἑλληνικὴν Πολιτείαν, ἣτις μέχρι τοῦδε ἠρνήθη ἐπιμόνως νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς νόμους καὶ τὰς ἀποφάσεις, παρὰ τὰς συνεχεῖς σχεδὸν διαμαρτυρίας τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἐπιχείρημα τῆς κατοχυρώσεως τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ὅπισθεν τοῦ ὁποῖου ὑποκριτικῶς ὠχυροῦντο μέχρι τοῦδε, δὲν εὐσταθεῖ. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδέποτε ὑπῆρξε μισαλλόδοξος, οὐδ' ἐπεζήτησέ ποτε τὴν ἐπιβολὴν τῆς διὰ τῆς βίας. Οὕτω διὰ τοὺς τυχόν ἐξ ἀγαθοῦ συνειδότος προσκεκολλημένους εἰς τὰ πάτρια, πρὸς ἀποφυγὴν σκανδαλισμοῦ συνειδήσεως, ἔστω καὶ ἀτόπως, δὲν ἐδίστασε νὰ προσφέρῃ καὶ τοὺς ναοὺς τῆς καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων μέρους τινὸς τῶν χριστιανῶν τῆς, ἔστω καὶ μικροῦ. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπεζήτησε πάντοτε, ἦτο ἡ κατάργησις τῆς ἀσυδοσίας πρὸς ἀποτροπὴν τῶν σκανδάλων, τὰ ὁποῖα σήμερον ἀποκαλυπτόμενα ἐξεγείρουν καὶ δικαίως τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν.

Διότι πράγματι περὶ προνομίων καὶ πλήρους ἀσυδοσίας πρόκειται. Οὕτω λ.χ. ἡ ἰδρυσις μονῶν καὶ ναῶν ὑπόκειται εἰς περιορισμοὺς καὶ νομικὰς διατυπώσεις τοιαύτας καὶ τσαούτας, ὥστε πολλάκις δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἔκδοσις τῆς σχετικῆς ἀδείας. Καὶ ὅμως ἐν αὐτῇ τῇ Ἀττικῇ αἱ μοναὶ τῶν παλαιοημερολογιτῶν ἀναφύονται ὡς μήκντες ἀνὰ πᾶν βῆμα καὶ ἐν μέσαις Ἀθήναις, οἱ ναοὶ καὶ τὰ μετόχια ἀνεγείρονται ἄνευ γνώσεως, ἐγκρίσεως καὶ ἀδείας, οὐδεμιᾶς Ἀρχῆς διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς ἀράχνια διὰ τὴν ἄγρευσιν τῶν ἀφελῶν.

Διὰ νὰ χειροτονηθῇ τις ἱερεὺς χρειάζονται προσόνητα καὶ ἔρηναι πολυειδεῖς καὶ εὐθύνοι, ἀλλ' οἱ παλαιοημερολογίται ἐχειροτόνουν ὄχι μόνον ἱερεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐπισκόπους ἐλευθέρως καὶ ἀσυδότως, ἀσχέτως πρὸς οἰανδήποτε ἔννοιαν προσόντων. Διὰ πᾶσαν ἱεροπραξίαν παρ' ἔνοριαν εἰς τοὺς κληρικούς τῆς ἐπίσημου Ἐκκλησίας ἐπιβάλλονται αὐστηραὶ κυρώσεις, οἱ ὅποιοι ὅμως τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου ἦσαν «πάσης Ἑλλάδος».

Ἄλλὰ καὶ κάτι ἀκόμη χειρότερον: Οἱ τιμωρούμενοι ἐπὶ ἀναξιοτήτι ὑπὸ τῆς ἐπίσημου Ἐκκλησίας προσεχώρουν εἰς τοὺς παλαιοημερολογίτας καὶ ἀπηλλάσσοντο αὐτομάτως πάσης συνεπειᾶς περιφερόμενοι θρασυτάτα ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, φέροντες τὰ αὐτὰ ἐμβλήματα τῆς ἐπίσημου Ἐκκλησίας. Διότι οὐδὲ τοῦτο δὲν ἠθέλησε νὰ καθιερώσῃ ἡ Πολιτεία διὰ νόμου, ἴδιον δηλαδὴ σχῆμα—οἶονεὶ σῆμα—πρὸς διάκρισιν καὶ διαχωρισμόν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εἶναι τῷ ὄντι θαῦμα πῶς δὲν ἐπεβλήθησαν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, διότι ἡ ὑπόθεσις κατήνησε νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς πάλιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ εἰς ἠγωνίζετο ἀπηλλαγμένος ἀπὸ πᾶσαν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν δέσμευσιν, τοῦ ἐτέρου ἔχοντος ὄχι μόνον τὰς χεῖρας, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόδας διὰ σιδηρῶν ἀλύσεων δεδεμένους.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΔΟΓΜΑ ΤΗΣ ΠΑΠΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Πρό μηνός ο Πάπας διεκήρυξεν ένα νέον δόγμα δια τόν Ρωμαιοκαθολικόν κόσμον, τήν ένσώματον ανάληψιν τής Παναγίας Παρθένου εις τόν Ούρανόν. Ἡ απόφασις αὕτη παρεσκευάσθη ἀπό ἱκανοῦ χρόνου μέ ἀλληλογραφίαν πρὸς τοὺς Ἀρχιεπισκόπους, τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τοὺς Ἱερεῖς. Τὸ ἔδαφος δὲν ἔπρεπε νὰ εἶναι χέρσον ὅταν θὰ ἐρρίπτετο ἐντὸς αὐτοῦ, ἐντὸς τής συνειδήσεως τῶν πιστῶν, ὁ σπόρος τής νέας δογματικῆς διδασκαλίας. Ποῖα τὰ βαθύτερα αἴτια τής δημιουργίας τοιαύτης καινοφανοῦς δοξασίας; Ὑστερον ἀπὸ 1950 ἔτη καλεῖται ὁ χριστιανικὸς καθολικὸς κόσμος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς μιαν ἀπαίτησιν τής Ἐκκλησίας του. Καὶ διὰ νὰ εἰσέλθῃ τὸ νέον δόγμα εἰς τήν καρδίαν τῶν πιστῶν, διεκηρύχθη εἰς πανηγυρικὰς τελετὰς καὶ ἐνώπιον 80.000 χριστιανῶν, εἰς μέγαν ἀριθμὸν Ἀρχιεπισκόπων καὶ ἄλλων κληρικῶν πρὸ τής μεγάλης πλατείας τοῦ Βατικανοῦ.

Τὰ δόγματα ἀφοροῦν κυρίως τὸ λυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον. Ἡ ἀποκάλυψις τοῦ χριστιανικοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὡς Λυτρωτοῦ τῶν λαῶν καθορίζει τοὺς προσανατολισμοὺς τής πίστεως καὶ δημιουργεῖ τὸν μυστικὸν θεσμόν τῶν πιστῶν πρὸς τὸν Σωτήρα διὰ νὰ τελειωθῇ τὸ ἔργον του εἰς τὸν κόσμον. Ἡ Ἁγία Τριάς εἶναι τὸ πνευματικὸν βᾶθος ἁπάσης τής Κτίσεως. Τὰ θεῖα πρόσωπα τής χριστιανικῆς θεότητος ζοῦν καὶ κινοῦνται ὡς δημιουργικὰ καὶ ἀπολυτρωτικὰ δυνάμεις, διὰ τής ἐνανθρωπήσεως δὲ τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τής Ἐκκλησίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ δρᾷ τὸ τρίτον πρόσωπον τής Ἁγίας Τριάδος ἐντὸς τῶν γενεῶν τῶν ἀνθρώπων, μέσῳ τής ἱερωσύνης, μέ τήν συμμετοχὴν καὶ σύμπραξιν τής ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, βεβαιουμένης καὶ φωτιζομένης ὑπ' αὐτοῦ, πραγματοποιεῖται τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον. Σκοπὸς τής θείας ἀπολυτρώσεως εἶναι ἢ διὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ βεβαίωσις τής ἀπαλλαγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ βᾶρος τῶν ἁμαρτιῶν του καὶ ἢ διὰ τής Ἀναστάσεως τῶν ἐξαγγελία τής ἀθανασίας καὶ τής αἰωνιότητος τής ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ἢ τελικὴ ἐπικράτησις τής θείας Βασιλείας, ἢ ὁποία εἶναι νίκη κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ θρίαμβος τής χριστιανικῆς ἀγάπης τής αἰωνίου ζωῆς ἐνός ἐκάστου καὶ ὅλων ὁμοῦ ὡς κοινωνία

»Ἡ ἐξέλιξις τῶν γεγονότων ἐδικαίωσε τὴν Ἐκκλησίαν. Νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι ἔστω καὶ ἀργὰ θὰ θελήσῃ ἢ Πολιτεία ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν γεγονότων καὶ τής ἐν ἐξεγέρσει διατελουσῆς κοινῆς γνώμης νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα πρὸς ἐξαφάνισιν τοῦ στίγματος τούτου τής συγχρόνου Ἑλλάδος, τοῦ ὑποβιβάζοντος αὐτὴν εἰς τὴν παγκόσμιον συνείδησιν;

Τὸ ἐλπίζομεν καὶ τὸ εὐχόμεθα ὀλοψύχως».

πλήρης φωτὸς, ἀγιότητος καὶ καλωσύνης. Ἐξω τοῦ λυτρωτοῦ οὐδεὶς ἔχει τὴν δύναμιν νὰ λυτρώσῃ, νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τής σωτηρίας. Ὅταν λέγομεν, ὅτι ἡ ἐλευθερία συμπράττει μετὰ τής θείας χάριτος, ἐννοοῦμεν τὴν οἰκιοποίησιν διὰ τής πίστεως τοῦ συντελεσθέντος ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν χριστιανῶν ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ πεδίου ὡς ἐκδήλωσιν τής πίστεως τῶν εἰς ἔργα δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης, εἰς δημιουργίας πολιτιστικῶν ἀξιών, εἰς ἀγῶνας ἱεροῦς πρὸς προφύλαξιν τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τής Ἐκκλησίας, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συνθηκῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων αἱ δημιουργίαι τοῦ πνεύματος φωτίζουν καὶ μεταμορφώνουν τὴν κοινωνίαν καὶ προάγουν τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον.

Οἱ Ἅγιοι, οἱ Ὁμολογηταὶ καὶ οἱ Μάρτυρες, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν, ἐβεβαίωσαν διὰ τοῦ μαρτυρίου τῶν, διὰ τής ἀρετῆς τῶν καὶ τοῦ ἠρωϊσμοῦ τῶν διαθέσεων τῶν τὴν πίστιν τῶν εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ ἔγιναν ἐκ τούτου φωτεινὰ παραδείγματα διὰ τοὺς ἐπιζῶντας ἀδελφούς. Δὲν εἶναι αἴτιοι τής ἐσωτερικῆς ἀναγεννήσεως τῶν πιστῶν, τής ὄντολογικῆς τῶν λυτρώσεως, τής ἐξασφάλισεως τής ἀθανασίας καὶ τής αἰωνιότητος τῶν καὶ τής λυτρώσεως ὅλης τής Κτίσεως, ὡς εἶναι ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ κύριος συντελεστής τής ἐκπληρώσεως τῶν σοβαρῶν τούτων σκοπῶν τής ζωῆς. Ὁ Κύριος λάμπει ἐντὸς τής Ἰστορίας καὶ ὡς φωτὸν ἐντὸς τῆς ἀληθείας. Ἀναδημιουργεῖ συγχρόνως καὶ μεταβάλλει καὶ θεώνει τὸν κόσμον καὶ τὴν ζωὴν τοῦτο ἰδιάζει μόνον εἰς Ἐκεῖνον καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς ὁπαδοὺς του. Ἐξ Ἐκείνου ἀντλείται ἡ δυνάμις καὶ ζωογονεῖται ἡ πίστις, καὶ ἀναστηλώνεται ἡ ζωὴ, ὡς χρέος, ὡς Σταυρός, ὡς νίκη καὶ Ἀνάστασις, ὡς κατάκτησις τής ἀθανασίας καὶ τής αἰωνιότητος τοῦ ἀγωνιζομένου ἐντὸς τής βασιλείας, τῆς ὁποίας τὴν κορυφῶσιν διαζωγραφίζει ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν πρώτην πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν, διδάσκων ὅτι τὰ πάντα πρόκεινται νὰ ὑποταχθῶν εἰς τὸν Κύριον καὶ Ἐκεῖνος εἰς τὸν Θεὸν Πατέρα «ἵνα ἢ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι» (Κορ. 15,28).

Ἡ θέσις τής Παναγίας Παρθένου δὲν εἶναι διάφορος ἀπὸ τὴν θέσιν τῶν στρατιῶν τῶν Ἁγίων. Ἡ Παναγία Παρθένος εἶναι ἡ τιμιωτέρα καὶ ἐνδοξότερα τῶν προσώπων ὅσα κοσμοῦν τὴν θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, εἶναι τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον, διὰ τής ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπ' αὐτοῦ τελειῶς ἐξαγνισθέν, ἀπέβη τὸ καθαρώτερον, τὸ ἀγιώτερον δημιούργημα, ποὺ εἶχε νὰ προσφέρῃ ὁ κόσμος διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν γῆν ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ δανεισθῇ ἐκ τῶν παρεθνετικῶν τῆς αἱμάτων τὴν ἀνθρωπίνην του σάρκα, νὰ ἐνανθρωπήσῃ χωρὶς ἁμαρτίας, καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν θέλαν τοῦ ἀποστολῆν εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ δὲν

εἶναι ἡ Παναγία ὁ κύριος, ὁ ἄμεσος συντελεστής τῆς θείας ἀπολυτρώσεως. Ὁ Κύριος εἶναι ὁ σαρκωθείς ἐκ πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, ὡς διδάσκει τὸ Σύμβολον τῆς Ἁγῆς Οἰκουμένης Συνόδου, ἀλλ' εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως ἀναφέρεται ἡ θεανδρική προσωπικότης τοῦ Χριστοῦ ὡς ὁ κύριος παράγων τῆς πραγματώσεως τῶν αἰώνιων βουλῶν τοῦ Θεοῦ. Ἡ τιμὴ πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ συγκίνησις κάθε χριστιανικῆς ψυχῆς, ποῦ φθάνει μέχρι λατρείας πρὸς τὸ θεῖόν της πρόσωπον, εἶναι ἐπόρροια τοῦ μητρικοῦ της φίλτρου, ποῦ ἀπλοῦται ὡς προστατευτικὴ δύναμις, ὡς παρέμβασις μεσίτου πρὸς τὸν Κύριον διὰ κάθε πονεμένην χριστιανικὴν ψυχὴν. Ἄλλη εἶναι ἡ δόξα της καὶ ἄλλη ἡ δόξα τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ της. Ἡ παράδοσις τῆς πρεσβυγενεῖς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἰς τὴν θεῖαν της λατρείαν ἀναγνωρίζει εἰς τὴν Θεομήτορα κυρίαρχον καὶ πρωτεύουσαν θέσιν μεταξὺ τῶν ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, δὲν δύναται νὰ δεχθῆ τὸ εἶδος τῆς ἀναδειξεως τοῦ θεοῦ προσώπου τῆς Παρθένου ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας διὰ διακηρύξεως τοῦ δόγματος τῆς ἐνσωμάτου εἰς οὐρανὸν ἀναλήψεως της. Κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἡ κοίμησις τῆς Παρθένου ἐορτάζεται μὲ βαθυτάτην εὐλάβειαν καὶ ὡς ἐξέχουσα Θεομητορικὴ ἐορτὴ, ἀλλὰ τὸ ἱερὸν της σκῆνος ἐτάφη εἰς χῶρον τῆς τοποθεσίας Γεθσημανῆ ἐν Ἱερουσαλῆμ, τὸ δὲ πνευμά της παρεδόθη εἰς χεῖρας τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ της, ὡς ψάλλει τοῦτο καὶ ὁ ποιητὴς εἰς τὸ γνωστὸν ἐξαποστειλάριον «Ἀποστόλοι ἐκ περάτων», εἰς τὸ ὁποῖον λέγεται «Γεθσημανῆ τῷ χωρίῳ κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα καὶ σύ, Υἱὲ καὶ Θεέ μου, παράλαβέ μου τὸ πνεῦμα».

Ἐφ' ὅσον ἡ λύτρωσις, ἡ δικαίωσις καὶ ἡ αἰωνία ζωὴ τῶν πιστῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας τελειοῦργεῖται ὑπὸ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἐφ' ὅσον τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου συνεχίζεται ἐντὸς τῆς Ἱστορίας διὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ διακωνιζομένου μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης εἰς ἀδιάλειπτον συνοχὴν ὄλων τῶν γενεῶν καὶ εἰς ἀποστολικὴν ἀδιάκοπον συνέχειαν, πρὸς τί ἢ δημιουργία νέων δογμάτων, ἀσχέτων μάλιστα πρὸς τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς θείας ἀπολυτρώσεως, ἀφοῦ δι' αὐτῶν τὰ σχίσματα τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν γίνονται βαθύτερα καὶ αἱ δυνατότητες προσεγγίσεως τῶν ἀπομακρύνονται ὅλοεν διὰ νὰ ἐξαφανισθοῦν ὁλοσχερῶς ἐντὸς τῆς πνευματικῆς, τῆς χριστιανικῆς πορείας τοῦ κόσμου;

Κατὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν ἀντίληψιν, ἡ μόνη ἀληθὴς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ Δυτικὴ Καθολικὴ Ἐκκλησία. Ἐφ' ὅσον ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς δὲν ὑπάρχει σωτηρία, ὅλαι αἱ ἄλλαι ὁμάδες τῶν χριστιανῶν εἶναι οἱ πεπλανημένοι, τὰ ἀπολωλότα πρόβατα. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία εἶναι σχισματικὴ καὶ αἱ προτεσταντικαὶ λεγόμενα Ἐκκλη-

σαί εἶναι ἀπλαῖ ὀργανώσεις χριστιανικαί. Στεροῦνται τοῦ θεϊκοῦ κύρους καὶ τῆς θείας δυνάμεως πρὸς ἐνέργειαν τῆς σωτηρίας καὶ τῆς θείας ἐκπληρώσεως τοῦ θεοῦ σχεδίου εἰς τὸν κόσμον. Μόνον ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία εἶναι ὁ μόνος θεματοφύλαξ τῶν θεῶν δωρεῶν, διακατέχει ἐκεῖνη μόνη τὴν δύναμιν νὰ διαχειρίζεται τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, διὰ ταῦτα ἡ ἴδια μόνον εἶναι τὸ πνευματικὸν φρούριον, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ προφυλάσσονται καὶ ἡ γνησία χριστιανικὴ ἀλήθεια καὶ τὰ ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν της. Εἶναι δὲ ἡ ὀργάνωσις της τῶσον αὐστηρά, ὥστε ἡ ἐν αὐτῇ διοικήσις καὶ τάξις νὰ μειώνουμν μέχρις ἐξαφανίσεως τὴν ἐλευθερίαν τῶν μελῶν της εἴτε ταῦτα εἶναι κληρικοί, εἴτε ἀπλοῖ χριστιανοί. Ἡ σκέψις τοῦ Ἀρχηγοῦ της εἰς τὰ ζητήματα τῆς πίστεως καὶ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς εἶναι ἡ ἐρμηνεύουσα τὸ θεῖον θέλημα καὶ πᾶσαν ἀποκάλυψιν τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Τὸ δόγμα τοῦ ἀλαθῆτους ποῦ ἀνεστηλώθη τὸ 1870 ὡς ἀντισηκωμα τῆς ἀπωλείας τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας τοῦ Πάπα διὰ τῆς πολιτικῆς ὀλοκληρώσεως τῶν λαῶν τῆς Ἰταλικῆς Χερσονήσου, κατήργησε τὸν θεσμόν τῶν Οἰκουμηνικῶν Συνόδων, τὸ μόνον ὄργανον τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἰδίας Ρωμαιοκαθολικῆς τοιαύτης μέσῳ τοῦ ὁποῦ ἡρμηνεύετο καὶ καταχυροῦτο ἡ γνησιότης τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Τὸ δόγμα τοῦ ἀλαθῆτους κατέστησεν ἀγεφύρωτον τὸ χάσμα τῆς ἐνώσεως μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως καὶ ἀπεμάκρυνεν ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς ἀποκοπέντας χριστιανούς πάσης ἀποχρώσεως καὶ πάσης μορφῆς. Καὶ τώρα, ὕστερον ἀπὸ ὀγδοήκοντα ἔτη, διακηρύσσει ὁ ἀρχηγὸς τῆς Μεγάλης αὐτῆς Ἐκκλησίας νέον δυστυχῶς δόγμα, διὰ νὰ δυσχερανθῆ ἔτι μᾶλλον πᾶσα σκέψις καὶ προσπάθεια πρὸς προσέγγισιν καὶ συνεννόησιν τῶν διαφόρων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Ποῖαν λοιπὸν ἔννοιαν ἔχει ἡ ἐσχάτως διασαλπισθεῖσα δῆθεν κάμψις τοῦ Βατικανοῦ ἀπέναντι τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, καθ' ὃν χρόνον ὑψοῦνται νέα ἀνυπέβλητα ὄχυρά πρὸς στερέωσιν τοῦ φρουρίου τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἵνα ἐντονώτερον διαχωρισθῆ τὸ ποιμνίον της ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἄλλας χριστιανικὰς Ὀμολογίας; Τὰ δόγματα καθορίζουν τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ πνευματικὸν βάθος τῶν Ἐκκλησιῶν. Νέα δόγματα, μὴ συμβιβασόμενα πρὸς τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐνοῦνται ὅλαι αἱ γενεαὶ ζώντων καὶ νεκρῶν εἰς μίαν πίστιν ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων μέχρι σήμερον μὲ κεφαλὴν τὸν Κύριον Ἰησοῦν, πλήττουν τὴν ἐξ ἀποκαλύψεως χριστιανικὴν ἀλήθειαν ἐν τῷ συνόλω της, ὡς ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡδραιώθη ὑπὸ τῶν Οἰκουμηνικῶν Συνόδων καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Φαίνεται ὅτι ὁ βαθύτερος λόγος, ποῦ καθω-

δήγησε τὸ Βατικανὸν εἰς τὴν ἐξαγγελίαν τοῦ νέου δόγματος, εἶναι μᾶλλον τὸ γεγονός τῆς διασεισεως τῆς πνευματικῆς πορείας τοῦ κόσμου. Ἡ Ἀνατολή εἰς τὰς χώρας τοῦ Βορρᾶ κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸ κομμουνιστικὸν σύστημα, ποῦ ἀνατρέπει τὴν πνευματικὴν πορείαν τῆς Ἱστορίας καὶ καταλύει τὸν χριστιανικὸν Θεὸν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου εἰς τὸν κόσμον ὡς ἔργον ἀναστηλώσεως τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ὡς ὑπερτάτης καὶ αἰωνίας ἀξίας. Ἡ Δύσις εἶναι συγκεχυμένη ἐκ τῆς ἰδέας τῆς περὶ χριστιανισμοῦ. Ἐκατὸν τεσσαράκοντα ἐπτὰ ἀντιπρόσωποι Ἐκκλησιῶν καὶ χριστιανικῶν ὀργανώσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων τινὲς δὲν πιστεύουν εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα, μετεῖχον εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ποῦ συνεκροτήθη εἰς τὸ Ἄμστερνταμ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1948. "Ὅλοι αὐταὶ αἱ κοινωνικαὶ ἀνωμαλῖαι καὶ αἱ προσπάθειαι τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς μιᾶς Ἁγίας καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία θεωρεῖται ὡς ἀπωλεσθεῖσα, ἢ, μᾶλλον, θρυμματισμένη μεταξὺ τῶν κλάδων τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐγέννησαν εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν ἀνησυχίας καὶ φόβους μὴ τυχόν παρασυρθοῦν τὰ πιστὰ τέκνα τῆς εἰς τὰς νέας κοσμοθεωρίας, ποῦ ὑπονομεύουν τὴν ὑπόστασιν τῆς καὶ κλονισθοῦν εἰς τὴν πειθαρχίαν των, εἰς τὴν αὐστηρὰν διοίκησίν τῆς. Δημιουργεῖ καὶ τὸ νέον αὐτὸ δόγμα διὰ νὰ ἀπομακρύνῃ ἀκόμη περισσότερο τοὺς χριστιανούς τῆς ἀπὸ κάθε αἵρεσιν, ἀπὸ κάθε διαλυτικὴν χριστιανικὴν ἢ καὶ κοινωνικοπολιτικὴν ὀργανώσιν, καὶ τοὺς περιθριγγώνει στενότερον ἐντὸς τοῦ φρουρίου τῆς ὄλης τῆς ζωῆς, ἀδιαφοροῦσα ἐὰν ἐκ τούτου προκύπτουν δυσχέρειαι πρὸς συνεννόησιν καὶ ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ὁ καθένας ποῦ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν σωτηρίαν του δὲν ἔχει παρὰ νὰ εἰσέλθῃ, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς, ἐντὸς τοῦ φρουρίου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀποδεχθῇ τὰ δόγματα τῆς, παλαιὰ καὶ νέα, καὶ νὰ ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὰ Οἰκουμενικὰ δῆθεν Συμβούλια τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ πᾶν ἄλλο σύστημα φιλοσοφικὸν ἢ πολιτικοοικονομικόν, ὡς εἶναι ὁ κομμουνισμὸς, ποῦ δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ μόνον κοσμικὴν διανόησιν καὶ προσωπικὰς φιλοδοξίας ὀρισμένων πολιτικῶν ἢ θρησκευτικῶν ἡγετῶν.

Αὐτὰ εἶναι τὰ βαθύτερα αἷτια ποῦ καθωδήγησαν τὴν κατὰ τὰ ἄλλα σεβασμίαν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν νὰ δημιουργήσῃ, ὕστερον ἀπὸ 1950 ἔτη ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον, καὶ τὸ νέον δόγμα τῆς ἐνωσμάτου ἀναλήψεως τῆς Παναγίας Παρθένου. Τοῦτο ὁμῶς τὴν ἐκθέτει εἰς τὴν παγκόσμιον χριστιανικὴν συνείδησιν, διότι τὴν ἐμφανίζει ὡς διαχειριζομένην αὐθαιρέτως τὴν ἐξ ἀποκαλύψεως χριστιανικὴν ἀλήθειαν, τὴν φέρει εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν βαθεῖαν χριστιανικὴν παράδοσιν, ἀφοῦ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν θά

Ξ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΟΓΜΑΤΟΣ

Παρακολουθεῖ καὶ ὁ ὑποφαινόμενος μετ' εὐλόγου διαφέροντος, καθ' ὅσον εἶναι τοῦτο εἰς αὐτὸν δυνατὸν, τὰς κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας διεξαγομένας ἐν ταῖς ἑτεροδόξοις ἐκκλησίαις συζητήσεις περὶ τοῦ σεπτοῦ προσώπου τῆς Θεοτόκου ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Πάπα θεσπίσεως τοῦ νέου περὶ αὐτῆς δόγματος, συζητήσεις, αἵτινες ἀνακαλοῦσιν εἰς τὴν μνήμην του τὰς περὶ αὐτῆς ἀντιλογίας τῶν ἀνθρώπων διὰ μέσου τῶν αἰώνων, καὶ δὴ ἤδη ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας. Ὁμολογουμένως τὸ πρόσωπον τῆς Θεοτόκου εἶναι τόσον στενὸς καὶ ἀρρήκτως συνδεδεμένον μετὰ τοῦ θεανδρικοῦ προσώπου τοῦ ἐξ αὐτῆς καὶ Πνεύματος ἁγίου τεχθέντος Σωτῆρος, ὥστε νὰ ἰσχύῃ καὶ περὶ αὐτοῦ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ πρεσβύτου Συμεῶν «οὗτος κεῖται... καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον» (Λουκ. β' 34). Τοιοῦτο «σημεῖον ἀντιλεγόμενον» ὑπῆρξε πράγματι ἀεῖποτε ἡ Θεοτόκος, καὶ δὴ κατὰ τὸ λῆγον ἔτος ἐγενόμεθα ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι μάρτυρες τῆς ἀναβιώσεως ἢ μᾶλλον νέας ἐκρήξεως τῆς παλαιᾶς δευτέρας περὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ἀντιθέσεως μεταξὺ Παπικῆς Ἐκκλησίας καὶ Προτεσταντικοῦ κόσμου. Ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἤδη ἀπὸ τῶν μέσων χρόνων παρατηροῦνται τάσεις κυριολεκτικῶς μαριολατρικαί, καλλιεργούμεναι συστηματικῶς μάλιστα ἀπὸ τοῦ 16 αἰῶνος διὰ τῆς εἰς ἰδιαιτέραν ἐπιστήμην ἀναβιχθείσης Μαριολογίας, ἀπεφάσισε, παρὰ τὴν ζωηρὰν ἀντίδρασιν, τὴν σημειωθεῖσαν μεταξὺ τῶν βορειοτέρων θεολογικῶν ρωμαιοκαθολικῶν κύκλων, ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸ πρὸ ἑκατὸν περίπου ἔτων ἀνακηρυχθέν δόγμα τῆς ἀσπίλου συλλήψεως, νὰ ἀνακηρύξῃ καὶ τὸ δόγμα περὶ τῆς ἐνωσμάτου ἀναλήψεως τῆς Θεοτόκου, ἐφαρμόζουσα διὰ πρώτην φοράν τὸ ἐν ἔτει 1870 θεσπισθὲν δόγμα τοῦ ἀλαθήτου τοῦ Πάπα. Ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐξηγέρθη, ὡς ἦτο ἐπόμενον, σύσσωμος ὁ προτεσταντικὸς κόσμος, ὁ ὁποῖος ἔκπαλαι, ἀφ' ἐνὸς λόγῳ τῆς ἐσφαλμένης αὐτοῦ ἀντιλήψεως περὶ τελείας διαφθορᾶς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τῆς πρὸς τὸν Παπισμὸν ἀντιθέσεως, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐπικρατουσῶν χουμανιστικῶν καὶ ὀρθολογικῶν (ἐν γενικωτέρᾳ τῆς λέξεως ἐννοίᾳ) ῥοπῶν, δὲν δεικνύει τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας παραδεδομένην καὶ ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἀπαιτουμένην πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Θεοτόκου εὐλάβειαν, ἀποκρούων πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἀειπαρθενίαν αὐτῆς καὶ ἀνεχόμενος τὴν ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ ἐν εὐρείᾳ κλίμακι ἀποτολμαμένην ἀπόρριψιν καὶ αὐτῆς τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου.

Μεταξὺ τῶν δύο τούτων δευτέων καὶ ἀδιαλλάκτων περὶ τοῦ προσώπου τῆς Θεοτόκου ἀντιθέσεων ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία βαδίζει καὶ ἐν τούτῳ τὴν μέσῃν
.....
ὤφειλον καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅλοι οἱ Πατέρες τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας νὰ διδαχθοῦν ὑπ' αὐτῆς περὶ χριστιανικῶν ἀληθειῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἄγνωστοι εἰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων ὁμῶς ἡ δημιουργία τὰρᾶσσει τὰς ψυχὰς ζώντων καὶ νεκρῶν.

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ή, κατ' ἄλλην προσφυστέραν ἴσως ἐν τῷ προκειμένῳ ἔκφρασιν, τὴν *σὺνθετα* ὁδὸν μεταξὺ τοῦ παπικοῦ ἀνηφόρου καὶ τοῦ προτεσταντικοῦ κατηφόρου, ἀπονέμουσα μὲν εἰς τὴν Θεοτόκον μετὰ τῆς ἀδαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν 8 πρώτων αἰῶνων τὴν ὑπερτάτην καὶ ἐξαιρετον μεταξὺ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ τιμὴν, προσαγορεύουσα αὐτὴν «Παναγίαν» καὶ θεωροῦσα αὐτὴν ὡς τὴν *μετὰ τὸν Ἰ. Χριστὸν* μεσίτριαν πρὸς τὸν φιλόνηρον Θεόν, ὑπὲρ τῶν πιστῶν, μακαρίζουσα καὶ ὑμνοῦσα αὐτὴν συμφώνως πρὸς τὴν προφητείαν τῆς (Λουκ. α' 48) διὰ τῶν εὐγλωττοτέρων καὶ ὠραιότερων ὕμνων (ὡς ὁμολογοῦσι καὶ αὐτοὶ οἱ ρωμαιοκαθολικοί), ὕμνοῦσα ἐπὶ τῇ βάσει ἀρχαιοτάτης ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, μαρτυρουμένης τούλάχιστον ἀπὸ τοῦ ε' αἰῶνος, τὴν μετὰστασιν αὐτῆς, μὴ αἰσθανομένη δὲ οὐδεμίαν ἀνάγκην τῆς δογματοποιήσεως τῆς βαθύτατα ἐν ταῖς ψυχαῖς πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἐρριζωμένης ἄκρας πρὸς αὐτὴν τιμῆς καὶ εὐλαβείας καὶ ἀφοσιώσεως. "Ἄς σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὀρθόδοξος γνώμη διευτυπώθη εὐστόχως καὶ προσφάτως ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς τε «Ἐκκλησίας» (Παρατηρήσεων Στήλη φύλλον 15 Αὐγούστου 1950) καὶ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ «Πανταίου» (βλ. φύλλον 1-9-1950) καὶ τοῦ «Γρηγορίου Παλαμά» τῆς Θεσσαλονίκης (τευχος Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ἐ. ἔ.) κλπ. Προσθέτομεν τὸ ἐξ ὀρθοδόξου ἐπόψεως ἀπαράδεκτον τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Πάπα ἢ ἄλλης ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐκτὸς τῆς κανονικῆς οἰκουμενικῆς συνόδου διακηρύξεως δογμάτων χριστιανικῶν, ὡς καὶ τὸ ἄκαιρον καὶ ἄσκοπον τῆς θεοπίσεως τοῦ νέου δόγματος, τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ προσθέτῃ τίποτε εἰς τὴν πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐλάβειαν, ἀναξέει παλαιὰς πληγῆς καὶ ἀναζωπυρεῖ παλαιὰ πάθη, ἀνακόπτει τὴν ἐν διαφόροις κύκλοις τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου παρατηρουμένην κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας αὐξήσιν τῆς πρὸς τὴν Θεοτόκον τιμῆς καὶ δίδει λαβὴν εἰς νέας κατ' αὐτῆς βλασημίας.

Ἰδιαιτέρως ὁμως ξενίζει τὸν ὀρθόδοξον παρατηρητὴν ὅχι τόσον ἢ ἐναντίον τοῦ νέου δόγματος ἐξέγερσις τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου, ὅσον ἢ δοῦσα τὸ σύνθημα τῆς ἐξεγέρσεως ταύτης σφοδρότατη καὶ γνησίως προτεσταντικὴ ἀντίδρασις, ἢ προκληθεῖσα ἐκ τοῦ νέου δόγματος ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς τῆς ἄλλως ἐν πολλοῖς καθολικίζουσης Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀντίδρασις αὕτη ἐξεδηλώθη ἐνταῦθα ἀντιπροσωπευτικῶς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐν τῇ μοναχικῇ *Modern Churchmen's Union* διὰ τοῦ καθηγητοῦ Wright καὶ τοῦ αἰδέου Griffith, ἀρνηθέντων δημοσίᾳ τὴν ἐκ Παρθένου γέννησιν τοῦ Κυρίου, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐν τῇ σχετικῇ ἐπισήμῳ ἀπὸ κοινοῦ διακηρύξει τῶν δύο Ἀγγλικανῶν ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης, διὰ τῆς ὁποίας τὸ νέον δόγμα ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἐπαυξάνον τὸ μεταξὺ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν χάσμα καὶ διεκηρύσσετο μεγαλοστόμως, συμφώνως πρὸς τὸ ἔκτον ἐκ τῶν 39 λεγομένων ἄρθρων, ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία δὲν ἀναγνωρίζει ὡς δόγματα ὑποχρεωτικὰ διὰ τὴν σωτηρίαν μὴ μαρτυρούμενα ὑπὸ τῆς ἁγίας Γραφῆς. Ἄλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸ ἀπαράδεκτον τῆς διακρίσεως δογμάτων ἀπαραιτήτων καὶ

μὴ ἀπαραιτήτων πρὸς σωτηρίαν, δεδομένου ὅτι τὰ δόγματα κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἀντίληψιν ἀποτελοῦσιν ἐνιαῖον ὄλον, διὰ τῆς διακηρύξεως ταύτης ἀφ' ἑνὸς μὲν καταδεικνύεται ἡ ἐμμονὴ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας εἰς «τὰ 39 ἄρθρα», παρὰ τὴν διαβεβαίωσιν ὀρθοδόξων τινῶν, ὅτι «εἶναι «δευτερευούσης σημασίας» διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐκκλησίαν καὶ ὅτι «δὲν ἀποτελοῦσιν ἀσφαλῆς κριτήριον τῆς δογματικῆς διδασκαλίας αὐτῆς», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνατρέπεται ἐν τῶν σφόδρα ἐξαρθέντων πορισμάτων τῶν μεικτῶν ἐξ Ἀγγλικανῶν καὶ Ὀρθοδόξων ἐπιτροπειῶν τοῦ Λονδίνου (1930) καὶ τοῦ Βουκουρεστίου (1935), ἐν ᾧ γίνεται ἀπὸ κοινοῦ δεκτὴ ἡ γνώμη ὅτι «ἡ Ἁγία Γραφή συμπληροῦται καὶ ἐρμηνεύεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως».

Τούτων πάντων λαμβανομένων πρὸ ὀφθαλμῶν, προκύπτει αὐτομάτως ἐκ τῆς ὀρθοδόξου πλευρᾶς τὸ ἐρώτημα: «τί εἶναι τὸ μᾶλλον θολῶνον τὴν οἰκουμενικὴν ἀτμόσφαιραν καὶ δυσχεραίνον μεγάλως τὴν μεταξὺ τοῦ προτεσταντικοῦ καὶ τοῦ λοιποῦ χριστιανικοῦ κόσμου συνεννόησιν; τὸ ἄλλως περιττόν καὶ ἄκαιρον δόγμα τῆς ἀναλήψεως τῆς Θεοτόκου, ἢ ἡ ἐν δλη τῇ ὁρμῇ τῆς ἀνακύψασα ἐν τῷ προτεσταντικῷ κόσμῳ ὑποτίμησις τῆς διὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν σωτηρίαν σημασίας τοῦ προσώπου τῆς Θεοτόκου, καὶ δὴ καὶ ἡ ἐν τοῖς κόλποις τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου εὐρύτατα κυκλοφοροῦσα καὶ ὑπὸ τῶν ἀνωτάτων ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ ἀρχῶν ἀνεκτὴ γινομένη ἄρνησις καὶ αὐτῆς τῆς ἐκ Παρθένου γεννήσεως τοῦ Κυρίου; Ὅρα καὶ τὴν ἐν ἔτει 1938 κατόπιν ἐντολῆς τῶν δύο Ἀγγλικανῶν ἀρχιεπισκόπων ἐκδοθεῖσαν ἡμιεπίσημον ἔκθεσιν τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ ὑπαρχούσης πίστεως (The Doctrine in the Church) καὶ τὸ Annual Report τῆς Modern Churchmen's Union τοῦ 1947. Πρβ. δὲ καὶ ἡμετέραν ἔκθεσιν περὶ τῶν Ἀγγλικ. χειροτονιῶν 1939 σελ. 30.

Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου προκαλεῖται ἡ σημερινὴ ἀναστάσις τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ὡς μόνη παραγοργία παραμένει ἡ ἐλπίς ὅτι, ὅταν θεῖα εὐδοκία ἐπιστῇ ἡ εὐλογημένη ὥρα τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἀδαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν 8 πρώτων αἰῶνων, θέλει χρησιμοποιηθῇ ἐπὶ τούτῳ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ αὐτὸ τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ πράγματι ἀλαθῆτος ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐδάφους τούτου ὡς τῆς μοναδικῆς ὀρθῆς βάσεως τῆς ἐνώσεως τῆς χριστιανοσύνης.

Π. Ι. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος θὰ ἐπακολουθήσῃ ἄρθρον τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰω. Καρμίρη.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ἄλωτά γίνετ' ἐπιμελεῖα καὶ πόνῳ ἅπαντα.

Οὐκ ἔστιν εὐρεῖν βίον ἄλυτον οὐδενός.

Ἔρχεται τάληθές εἰς φῶς ἐνίστ' οὐ ζητούμενον.

Ἐπᾶν ἐκ μεταβολῆς ἐπὶ κρεῖττον γένη, δτ' εὐτυχεῖς μέμησο τῆς προτέρας τύχης.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

(30 Νοεμβρίου)

B'

Περὶ τῆς μετέπειτα δράσεως τοῦ Ἀνδρέου πολλὰς πληροφορίας παρέχει ἡ παράδοσις, καταγραφεῖσα ἐν διαφόροις συγγραφαῖς σχετιζομέναις πρὸς τὸ ὄνομά του, ἡ ἀπαντῶσα καὶ παρὰ δοκιμοῖς ἐκκλησιαστικοῖς συγγραφεῦσιν. Ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἤδη μαρτυριῶν ἡ δρᾶσις του παρίσταται ὡς ἐξαιρετικὴ, ὃ δὲ Παπίας Ἱεραπόλεως ἀναφέρει αὐτὸν πρῶτον ἐν τῷ γνωστῷ ἀποσπάσματι¹.

Ἡ σπουδαιότερα ἐκ τῶν συγγραφῶν τούτων εἶναι ἡ ὑπὸ τὸν τίτλον Πράξεις τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ὑπὸ τινων θεωρεῖται πιθανόν, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Λευκίου Χαρίνου, συγγραφέως καὶ ἄλλων ἀποκρίφων ἔργων καὶ δὴ καὶ τῶν Πράξεων τοῦ Ἰωάννου. Πιθανώτατα ὁμοῦς ἐγράφη ὀλίγον πρὸ τοῦ Λευκίου Χαρίνου, κατὰ τὰ μέσα τοῦ γ' αἰῶνος. Φέρει ἐκδηλον ἀσκητικὸν χαρακτῆρα καὶ προπαγανδίζει κατὰ τοῦ γάμου, διδάσκον τὸν χωρισμὸν τῶν γυναικῶν ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν. Κατὰ τὸν Ἐπιφάνιον², ἐχρησιμοποιοῦν τοῦτο οἱ Ἑγκρατίται. Ἐχει δὲ καὶ Γνωστικὰς ἀπηχίσεις. Ὑπὸ τοῦ Εὐσεβίου³ κατατάσσεται μετὰ τῶν αἰρετικῶν συγγραμμάτων, δι' ἐπιστολῆς δὲ τοῦ Ἰννοκεντίου τοῦ Α' καταδικάζεται ὡς ἀπόκρυφον καὶ αἰρετικόν⁴.

Ὁ Εὐσέβιος⁵ ἀναφέρει δρᾶσιν τοῦ Ἀνδρέου ἐν Σκυθίᾳ μετὰ τὴν παρατήρησιν ὅτι τοῦτο λέγεται σαφῶς ὑπὸ τοῦ Ὠριγένους ἐν τῷ τρίτῳ τόμῳ τῶν Ἐξηγητικῶν του εἰς τὴν Γένεσιν. Εἶναι ὁθεν πιθανόν ὅτι ὁ Ὠριγένης εἶχεν ὑπ' ὄψιν του ἀρχαιοτέρας Πράξεις τοῦ Ἀνδρέου, αἱ ὁποῖαι ἐχρησίμευσαν ὡς πηγὴ τοῦ παρόντος συγγράμματος.

Τὸ ἔργον δὲν σώζεται ὁλόκληρον. Ἀπόσπασμα τοῦτου ὑπάρχει παρ' Εὐδοῖω⁶, διεσώθη δὲ καὶ ἕτερον ἀπόσπασμα ἐν τῷ χειρογράφῳ 808 τοῦ Βατικανοῦ τοῦ 10 ἢ 11 αἰῶνος, ἀφορῶν τὸ μαρτύριον τοῦ Ἀνδρέου. Σῶζεται ὁμοῦς πλήρως ἐν ἐπιτομῇ μετάφρασις ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Τουρόνου⁷, ἥτις ὑποβοηθεῖ ἡμᾶς εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἔργου.

Ὁ Αὐγουστίνος⁸ μνημονεύει Εὐαγγέλιον τοῦ

1. Ἀνέκρινον τί Ἀνδρέας ἢ τί Πέτρος εἶπεν κ. τ.λ., Εὐσ. Ἐκκλ. Ἰστ. 3, 39. Τὸ Μουρατόρειον ἀπόσπασμα συνδέει τὸν Ἀνδρέαν μετὰ τοῦ Ἰωάννου κατὰ τὴν συγγραφὴν τοῦ τετάρτου Εὐαγγελίου. Βλ. Westcott, The Gospel of St. John, σελ. XXXV. Ἀντιθέτως Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ πέμπτῳ βιβίῳ τῶν ἀπολεσθεισῶν Ὑποτυπώσεων λέγει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐβάπτισε πρῶτον τὸν Πέτρον, οὗτος τὸν Ἀνδρέαν, οὗτος τοὺς Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ οὗτοι τοὺς λοιπούς. Βλ. Σωφρονίου Ἀπόσπασμα ἐν P. G. 87, 3372.

2. Κατὰ Αἰγ. 11, 1, 1. 3. Ἐκκλ. Ἰστ. 3, 25.

4. Ἡ ἐπιστολὴ ἀναφέρει ὡς συγγραφεὰ τῶν Πράξεων τοῦ Ἀνδρέου τοὺς φιλοσόφους Νεογάρη καὶ Λεονίδα, κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα ἐνταῦθα πρόκειται περὶ κακῆς ἀποδόσεως τοῦ ὀνόματος Λευκίου Χαρίνου.

5. Ἐκκλ. Ἰστ. 3, 1. 6. Contra Manicheos, 38.

7. Βλ. ἐκδ. παρὰ M. Bonnet, Monumenta Germaniae historica, Gregorius Turonius, II, 821-47.

8. Contra advers. legis et prophetarum, I, 20.

Ἀνδρέου, τὸ ὁποῖον καταδικάζεται ὡς αἰρετικὸν ὑπὸ τῆς ἐπιστολῆς Ἰννοκεντίου τοῦ Α' καὶ τοῦ decretum τοῦ Γελασίου, θεωρεῖται ὁμοῦς πιθανόν ὅτι τοιοῦτον σύγγραμμα δὲν ὑπῆρχεν, ἐγεννήθη δὲ ἡ ἐντύπωσις περὶ ὑπάρξεως ἐκ συγχύσεως πρὸς τὰς Πράξεις τοῦ Ἀνδρέου.

Πλὴν τούτου καὶ ἄλλα ἔργα ἀναφέρονται εἰς τὸν Ἀνδρέαν, ὡς τὸ λατινικὸν *Μαρτύριον τοῦ Ἀνδρέου*, τοῦ ὁποῖου σώζονται καὶ δύο ἑλληνικαὶ μεταφράσεις, αἱ Πράξεις τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Ἀνδρέου καὶ αἱ Πράξεις Ἀνδρέου καὶ Ματθίου, ἐκδοθέντα ὑπὸ τῶν R. A. Lipsius καὶ M. Bonnet¹. Ὁ Bonnet ὡσαύτως ἐξέδωκεν ἐν ἰδίῳ τόμῳ² τὰς Πράξεις καὶ Περιόδους τοῦ Ἁγίου καὶ Πανευφήμου Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἐγκωμίῳ συμπλεγμέναις, μετὰ ἑλληνικοῦ *Μαρτυρίου*, καὶ λατινικοῦ *Passium*. Αἱ Πράξεις καὶ Περίοδοι εἶναι μεταγενεστέρως ἐποχῆς καὶ στηρίζονται ἐπὶ τῶν Πράξεων τοῦ Ἀνδρέου³.

Ἡ φιλολογία αὐτῆ παρέχει ὕλικόν, χρησιμοποιοτηθὲν μεταγενεστέρως ὑπὸ Συμεῶνος τοῦ Μεταφραστοῦ καὶ Νικηφόρου Καλλίστου⁴, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν περιφερειῶν, ἐν ταῖς ὁποῖαις ὁ Ἀνδρέας ἐκήρυξεν, εἶναι δὲ ἀναμφισβήτητον ὅτι, καίτοι καταγράφη βραδύτερον καὶ ἡλιωώθη ὑπὸ τῶν αἰρετικῶν διὰ προπαγανδιστικούς λόγους, διασώζει καὶ παλαιότερας ἱστορικὰς μαρτυρίας καὶ παραδόσεις.

Ὁ Ἀνδρέας φέρεται κηρύξας, κατ' ἀρχὰς μετὰ τοῦ Πέτρου, ἐν Συρίᾳ, Καππαδοκίᾳ, Γαλιταίᾳ, Φρυγίᾳ, Βιθυνίᾳ καὶ Παρθίᾳ. Βραδύτερον μετέβη μόνος εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀνθρωποφάγων, ἥτις ὑπὸ τοῦ Νικηφόρου Καλλίστου τοποθετεῖται πλησίον τῆς Σκυθίας, ἀνατολικῶς ἢ βορειοανατολικῶς τοῦ Εὐξεινου Πόντου. Ἡ χώρα αὕτη ἴσως δύναται νὰ ταυτισθῇ πρὸς τὴν ἐν ταῖς Πράξεσι καὶ Περιόδοις ἀναφερομένην Ζηκχίαν.

Αἱ Πράξεις Ἀνδρέου καὶ Ματθίου διηγοῦνται θαυμαστήν μετάβασιν τοῦ Ἀνδρέου διὰ πλοίου, ὀδηγούμενον ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ ὑπηρετουμένου ὑπὸ τριῶν ἀγγέλων ὡς ναυτῶν, εἰς τὴν χώραν ταύτην, ἐνθα ἀπληλευθέρωσε τὸν Ματθίαν, ὃν οἱ ἀνθρωποφάγοι ἐκράτουν καὶ ἐπρόκειτο συντόμως νὰ καταφάγουν. Μετὰ ταῦτα, κατὰ τὰς Πράξεις Πέτρου καὶ Ἀνδρέου, ὁ Ἀνδρέας μετέβη εἰς τι ὄρος, ἐνθα συνήνητσε τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ματθίαν ἐκ νέου, ὃ δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐμφανισθεὶς ἀποστέλλει τούτους εἰς τὴν πόλιν τῶν Βαρβάρων. Πάντα ταῦτα εἶναι μυθώδη, ὑπενθυμίζοντα ἐν πολλοῖς τὰς διηγήσεις τῆς Ὀμηρικῆς Ὀδυσσεΐας⁵.

Ἀκολούθως ἐκήρυξεν ἐν Σκυθίᾳ, διὰ τοῦτο δὲ τιμᾶται ἰδιαιτέρως ἐν Ρωσίᾳ, θεωρούμενος ὡς ὁ πρῶτος ἰδρυτὴς τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ χώρᾳ

1. Acta apostolorum apocrypha, Leipzig, 1898-1902.

2. Supplementum Codicis Apocryphi, II, Paris, 1895.

3. Κριτικὴν περὶ τῶν σχέσεων τῶν ἔργων τούτων πρὸς ἄλλα καὶ ἀξιολόγησιν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν βλ. παρὰ Flamon, Les actes apocryphes de l'Apôtre André, Louvain, 1911.

4. Ἐκκλ. Ἰστ. 2, 39.

5. Βλ. καὶ S. Reinach, Cults, Mythes et religions, I, σελ. 395.

ταύτη, ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς τὸ Βυζάντιον. Ἡ παράδοσις φέρει ὡς θεμελιωτὴν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βυζαντίου (Κωνσταντινουπόλεως) τὸν Ἄνδρέαν, ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀποδέχεται τοῦτο¹.

Περὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι ἐπιβεβαίωται ἐν ταῖς Πράξεσι τοῦ Ἄνδρέου λεγόμενα (καθ' ἃ ἐκήρυξεν ἐν Θράκη, Μακεδονίᾳ, Θεσσαλίᾳ, ἴσως δὲ καὶ ἐν Ἠπείρῳ) ὁ Θεοδώρητος². Τελευταία περιοχὴ, ἐν ἣ ἐκήρυξεν ὁ Ἄνδρέας, εἶναι ἡ Ἀχαΐα³, μὲ κέντρα τὴν Κόρινθον καὶ τὰς Πάτρας. Ἐνταῦθα προσηλύτισεν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τὴν Μαρκελλίαν, σύζυγον τοῦ Ἀνθυπάτου Ἀχαΐας Αἰγεάτου (Αἰγαιάτου) ἢ Αἰγέου καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στρατοκλῆν. Ἡ Μαρκελλίνα, κατὰ τὰς Πράξεις τοῦ Ἄνδρέου, κατώρθωσε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν σύζυγόν της, οὗτος δὲ ἐξοργισθεὶς διέταξε τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον τοῦ Ἄνδρέου ἐν Πάτραις. Ὁ σταυρὸς ἦτο σχήματος Χ, ἐλθὼν δὲ ὁ Ἄνδρέας προσεφώνησεν αὐτὸν πλήρης ἐνθουσιασμοῦ. Ὁ Ἀνθύπατος ἀπηγόρευσε τὴν ταφὴν τοῦ σώματος τοῦ Ἀποστόλου, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον κατελήφθη ὑπὸ παραφροσύνης τότε δὲ ὁ Στρατοκλῆς, ὅστις ἤδη εἶχεν ἀναδειχθῆ εἰς πρῶτον ἐπίσκοπον Πατρῶν, καὶ ἡ Μαρκελλίνα ἐνεταφίασαν τὸ σῶμα.

Ἡ κατὰ τὰς Πράξεις τοῦ Ἄνδρέου καὶ τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω συγγραφαὶ ἐξιστόρησις τοῦ ἔργου τοῦ Ἀποστόλου Ἄνδρέου εἶναι ἐν πολλοῖς φανταστικῆ, ἀλλὰ διασώζει καὶ ἱστορικῆς μαρτυρίας ἀκριβεῖς, ὡς δεικνύει καὶ ἡ ἐπιβεβαίωσις δοκίμων συγγραφέων, τοῦ Ὠριγένους, Εὐσεβίου, Ἰερωνύμου, Χρυσόστομου, Θεοδώρητου κ. ἄ.

Τὰ λείψανα τοῦ Ἀποστόλου Ἄνδρέου ἐφυλάττοντο ἐν Πάτραις μέχρι τοῦ 357, ὅτε κατὰ διαταγὴν τοῦ Κωνσταντίνου μετεφέρθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐναπετέθησαν ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, πλὴν τῆς κάρας, ἣτις παρέμεινε ἐν Πάτραις. Τὸ 369 ὁ Ἀββάς Ρήγουλος μετέφερε μέρος τῶν λειψάνων εἰς Σκωτίαν καὶ κατέθεσεν ἐν ναῷ ἀνεγερθέντι παρὰ τὴν σημερινὴν πανεπιστημιακὴν πόλιν τοῦ Ἁγίου Ἄνδρέου. Ἐκτοτε ὁ Ἀπόστολος Ἄνδρέας θεωρεῖται ὡς προστάτης τῆς Σκωτίας, πλείστοι δὲ Σκῶτοι φέρουν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Τὸ 1210 τὰ λείψανα μετεφέρθησαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Πέτρου Καρδινάλιου Καπύης καὶ ἐναπετέθησαν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς πόλεως Ἀμάφι, ἡ δὲ κάρα μετεφέρθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου Δεσπότη τοῦ Μυστρᾶ Θωμᾶ Παλαιολόγου, κατὰ τὸ 1460, ἐκ Πατρῶν εἰς Ρώμην καὶ ἐδόθη εἰς τὸν Πάπαν Πῖον Β'.

Ὁ Ἀπόστολος Ἄνδρέας τιμᾶται ἐξαιρετικῶς ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ χριστιανῶν, ὡς δεικνύει καὶ τὸ γεγονός ὅτι εἶναι πάτρων ἅγιος τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ρωσσίας, Κωνσταντινουπόλεως, Πατρῶν καὶ Σκωτίας⁴. Πολλοὶ ναοὶ ἐν πλείσταις χώραις εἶναι ἀφιε-

Ἡ ἐν τῇ, θεολογικῇ, σχολῇ, ΔΕΞΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Τῇ 7 ἐνεστώτος μηνὸς ἐγένετο ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἡ δεξίωσις τῶν νέων φοιτητῶν τῆς Θεολογίας, παρισταμένων τοῦ Κοσμήτορος κ. Β. Βέλλα μετὰ τῶν Καθηγητῶν καὶ Ὑφηγητῶν τῆς Σχολῆς. Τὴν Ἰ. Σύνοδον ἀντεπροσώπευσεν ὁ ἐκ τῶν συνοδικῶν συνέδρων Σεβ. Μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἄνδρέας, τὴν δ' Α. Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὁ βοήθηός αὐτοῦ Ἐπίσκοπος Εὐδρίπου Θεοφίλ. κ. Ἀλέξιος.

Μετὰ σύντομον προσευχὴν, καθ' ἣν ἔφαλε χορωδία ἐκ φοιτητῶν τῆς Θεολογίας, ὁ Κοσμητὼρ προσφωνῶν τοὺς νεήλυδας φοιτητὰς ἐξέφρασε τὴν ἐπὶ τῇ πρώτῃ εἰς τὴν Σχολὴν ἐμφανίσει των χαρὰν αὐτῆς.

«Δὲν ἀμφιβάλλομεν—εἶπεν ὁ κ. Κοσμητὼρ—ὅτι ἔχετε πάντες συναίσθησιν τῆς σπουδαιότητος, ἣν ἔχει ἡ εἰσαγωγή ὑμῶν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου· αὕτη σημαίνει μίαν καμπήν, ἕνα σταθμὸν ἀποφασιστικὸν τῆς ζωῆς σας. Τοῦτο δὲ κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον μέλλετε νὰ σπουδάσετε μίαν ἐπιστήμην, ἡ ὁποία δὲν εἶναι προσωριμὴ νὰ ἐξυπηρετῇ τὰς ὑλικὰς τῶν ἀνθρώπων ἀνάγκας, ἀλλὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰς ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς τῶν ἀνάγκας». Ἀφοῦ δ' ἀνέπτυξεν ἐφεξῆς τὸ ὕψος τοῦ προορισμοῦ των ὡς πνευματικῶν τοῦ λαοῦ ποιμένων, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ θεία ἐπιστήμη δέον νὰ μὴ θεωρῆται ὡς πάροχος ξηρῶν τινων γνώσεων, ἀλλ' ὡς θεῖον δῶρον, τὸ ὁποῖον συναρπάζει, μεταμορφώνει καὶ μεταφέρει τὸν ὅλον ἀνθρώπον εἰς σφαῖρας πνευματικὰς καὶ ἱκανοὶ τὸν θεολόγον νὰ λαμβάνῃ θέσιν ἕναντι τῶν ἐκάστοτε ἀναφαινομένων προβλη-

ρωμένοι εἰς αὐτόν. Περίφημοι εἰκόνες τοῦ Ἄνδρέου εἶναι ἡ τοῦ Guido ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Ἄνδρέου τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου ἐν Ρώμῃ καὶ ἡ τοῦ Mourillo, παριστῶσαι τὸ μαρτύριον τοῦ Ἀποστόλου.

Εἰκονογραφικὰ σύμβολα τοῦ Ἄνδρέου εἶναι ὁ σταυρὸς, τὸ δίκτυον, δύο ἰχθύς διεσταυρωμένοι, ἔμβολον πλοίου κ.ἄ.

Ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἄνδρέου ἐορτάζεται κατὰ τὴν 30 Νοεμβρίου. Ἡ ὕμνογραφία τῶν Ἄνδρέου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου, Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Λαμασκηνοῦ, Ἀνατολίου καὶ ἄλλων τονίζει κυρίως τὴν θέσιν τοῦ Ἄνδρέου ὡς πρωτοκλήτου καὶ τὸν μαρτυρικὸν του θάνατον.

Ἐν τισι περιοχαῖς τῆς Ἑλλάδος ὁ μὴν Δεκεμβριος, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Ἄνδρέου, καλεῖται Ἀη—Ἀντρέας ἢ Ἀη—Ἀντριάς, ἐνιαχοῦ δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην παρασκευάζονται τὰ «πολυσπόρια» (μῆγμα δημητριακῶν καὶ ὀσπρίων)¹.

(Τέλος)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Cynwulf, περιγράφει τὰς ἐν τῇ χώρῃ τῶν ἀνθρωποφάγων περιπετείας τοῦ Ἀποστόλου Ἄνδρέου.

1. Τοῦτο εἶναι λείψανον ἀρχαίας εἰδωλολατρικῆς ἐορτῆς ἐπὶ τῇ λήξει τῆς γεωργικῆς περιόδου.

1. Ὁμιλία εἰς τοὺς ἐγκαταλείψαντας τὴν Ἐκκλησίαν κ.λ.π., α', ταῦτα ἢ πόλις τῶν ἀποστόλων; ταῦτα ἢ τοιοῦτον λαβούσα ὑποφήτην;

2. Ἑρμηνεία εἰς ψαλμὸν 116, 1.

3. Βλ. καὶ Ἰερωνύμου Ἐπιστολὴ 59.

4. Ἀγγλοσαξωνικὸν ποίημα ὑπὸ τὸν τίτλον Andrews,

μάτων, καὶ νὰ διαπλάσῃ τὰς εἰς αὐτὸν ἐμπειστευμένας ψυχὰς καθιστάμενος πνευματικὸς ὁδηγὸς καὶ ἡγέτης, «ἀλλὰ τοῦτο—συνέχισε—δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ κατορθώσητε, ἐὰν οἱ ἴδιοι δὲν ἀποβῆτε πνευματικοὶ ἄνθρωποι, ἐὰν δὲν γίνετε ὡραῖοι τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἄνθρωποι, ἐὰν οἱ ἴδιοι δὲν διαμορφωθῆτε εἰς προσωπικότητας, ἐὰν οἱ ἴδιοι δὲν δυνηθῆτε νὰ προσαρμόσητε τὸν βίον σας πρὸς τὰς ὑψηλὰς τῆς ἐπιστήμης διδασκαλίας, πρὸς τὰ θεῖα κλεῦσματα τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ. Ποίαν σημασίαν δύνανται νὰ ἔχῃ διὰ πάντα ἄνθρωπον, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὸν μέλλοντα νὰ ἐπιφορτισθῇ τοιοῦτο πνευματικὸν ὑποῦργημα, ἐὰν ὁ μὲν ἐγκέφαλος εἶναι πλούσιος εἰς γνώσεις, ὁ δὲ ἐσωτερικὸς ἄνθρωπος κενός, χαλκός ἤχων καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον; Ὁ ἄνθρωπος δὲν δοῦναι καὶ δὲν ἐπιδοῦναι ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς γνώσεως, ἀλλ' ὡς ἐνιαία προσωπικότης, ὡς καθολικὸς ἄνθρωπος, καὶ ἡ κοινωνία κρίνει καὶ ἐκτιμᾷ τὸν ἐργάτην ὡς ολοκληρωμένον ἄνθρωπον κατὰ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ θέτει πάντοτε καὶ ἓνα ἄλλον μέγαν σκοπὸν, τὴν διάπλασιν, τὴν διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος, τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου τῶν τροφίμων τῆς Ἀνθρώπου ζῆτι πρῶτιστος νὰ διαμορφώσῃ ἡ Σχολή, διὰ νὰ δυνηθῶν καὶ αὐτοὶ ἄλλους ἀνθρώπους νὰ ἀναπλάσσουν. Διὰ τοῦτο καὶ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἄγωγὴν πρὸς τὸ κεντρικὸν τοῦτο σημεῖον κατατείνει καὶ πᾶν δυνατόν μετέρχεται μέσον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μεγάλου τούτου σκοποῦ».

Μεταξὺ δὲ τῶν παραγόντων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐγχειρήματος τούτου, ὁ κ. Κοσμήτωρ ἔταξεν ὡς τὸν σπουδαιότατον τὴν ἀπόκτησιν Οἰκοτροφείου τῶν θεολόγων φοιτητῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ οὗτοι, διαβιούντες ὑπὸ τὰς ἀρίστας τῶν συνθηκῶν διὰ τὴν μελέτην καὶ τὴν περισυλλογὴν καὶ καταλλήλως καθοδηγούμενοι, θὰ ἐμορφοῦντο ἐξυψούμενοι πνευματικῶς καὶ ψυχικῶς. Πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ πάντοτε ἡ Θεολ. Σχολὴ κατέβαλε μεγίστας προσπάθειας, ἐκώλυον ὅμως τὴν ἴδρυσίν του ἐκάστοτε ἀντίξοοι περιστάσεις. «Ἄλλ' ὅτι τότε ὡς ἀνέφικτον ἐθεωρήθη, ἐγένετο θεῖα συνάρσει ἐσχάτως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κατανοοῦσα πληρέστατα τὸν προορισμὸν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου καὶ τὴν μέριμναν αὐτῆς καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν σπουδάζουσαν θεολογικὴν νεολαίαν ἐμπράκτως καταδεικνύουσα, πᾶσαν μὲν κατέβαλε προσπάθειαν διὰ τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου πρὸς ἀποδέσμευσιν ἐκ τῆς στρατ. ἐπιτάξεως τοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον οἰκοδομηθέντος κτιρίου ἐν τῇ Μονῇ Πετράκη, οὐδεμιᾶς δὲ ἐφείσθη δαπάνης ὅπως τὸ ἐν οἴκῳ καταστάσει παραδοθὲν κτίριον ἀνακαινίσῃ καὶ διαμορφώσῃ εἰς οἰκοδόμημα περιλαμπρὸν, μοναδικὸν ἴσως εἰς τὸ εἶδός του ἐν ὀλοκλήρῳ τῇ Βαλκανικῇ. Οὕτω ἀπὸ τοῦ ἀρξάμενου ἔτους ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ἐν ὅλῃ τῇ πληρότητι αὐτοῦ τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ εὐρίσκουν στέγην, τροφήν, πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν καθοδήγησιν οἱ φοιτηταί τῆς Θεολογίας. Ἐνα παλαιὸν ὄνειρον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῶρα ἔλαβε σάρκα

καὶ ὄσπᾳ. Διὰ τοῦτο ἡ Θεολ. Σχολὴ ἐκφράζει θερμὰς τὰς εὐχαριστίας καὶ διεκμηνεύει τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην τῶν τροφίμων τῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ δὴ τὸν Μακαριωτάτον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνα, ὅστις διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ τῆς ἰσχυρᾶς του θελήσεως κατώρθωσε ν' ἀποδώσῃ τὸ ἴδρυμα εἰς τὸν μέγαν αὐτοῦ προορισμόν. Δὲν θὰ εἶναι ἴσως ὑπερβολὴ νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἡ ἴδρυσισ τοῦ Θεολογικοῦ τούτου Οἰκοτροφείου θὰ σημειώσῃ ἓνα σταθμὸν ὡραῖον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Θεολογικῆς ἐπιστήμης».

Τὸ Οἰκοτροφεῖον τοῦτο, τελοῦν νῦν ὑπὸ τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Λήνου κ. Βασιλείου καὶ τῶν συνεργατῶν του θὰ δικαιώσῃ τὰς ἐπ' αὐτοῦ στηριχθείσας ἐλπίδας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Θεολογ. Σχολῆς, ἠτύχησε δ' ὁ κ. Κοσμήτωρ τοῦς φοιτητὰς τῆς σημερινῆς γενεᾶς, ὅτινες, ἐν ἀντιθέσει πρὸς πάντας τοὺς προκατόχους των, ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των περισσότερα μέσα καὶ εὐκολίας πρὸς ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν καὶ τὸν πλουτισμὸν τοῦ ἐσωτερικοῦ των κόσμου.

«Τὰ ἰδανικὰ τῆς ἐπιστήμης σας—κατέληξεν ὁ κ. Κοσμήτωρ—τὰ Χριστιανικὰ ἰδανικὰ, ἃς εἶναι ὁ κόσμος, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλετε νὰ ἔχετε πάντοτε ἐστραμμένα τὰ βλέμματά σας, ὁ κόσμος, τὴν πραγμασίαν τοῦ ὁποῖου ὀφείλετε νὰ ἐπιδιώξητε πρῶτον ἐν ὑμῖν αὐτοῖς. Ἄνευ πίστεως εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἄνευ προσηκείσεως τοῦ κόσμου τούτου, ἄνευ βιώσεως ἐντόνου τῶν ἀξιών, αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦν τὸν κόσμον τοῦτον, δὲν δύνασθε νὰ διαμορφωθῆτε εἰς προσωπικότητας, εἰς τελείους ἄνθρώπους, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον θὰ ἐπιτελέσητε τὸν προορισμὸν σας, νὰ καταστήσητε δηλ. καὶ ἄλλους ἄνθρώπους κοινωνοὺς τῆς ὡραιότητος τοῦ κόσμου τούτου. Σταθῆτε ἐδραῖοι ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης, διὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ σταθῆτε ὀρθοί, καὶ ἀποβῆτε πραγματικοὶ πνευματικοὶ καὶ ἠθικοὶ ἡγέται, ὅταν αὔριον, ἐξερχόμενοι ἐπὶ τὸ ἔργον ὑμῶν, ἀντικρύσητε μίαν κοινωνίαν, ἡ ὁποία διέρχεται μίαν πρωτοφανῆ πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν κρίσιν. Οὕτω τελείως κατηρητισμένους προσδοκᾷ νὰ ἴδῃ ὑμᾶς, φίλοι φοιτηταί, καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἐξ ὑμῶν θὰ καταρτίσῃ τὰ στελέχη τῆς, καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολή. Μὲ τὴν ὡραίαν ταύτην ἐλπίδα σας χαιρετίζει, φίλοι φοιτηταί, ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ κατὰ τὴν πρῶτην ταύτην ἐπίσημον μετ' αὐτῆς ἐπαφῆν, εὐχομένη ὑμῖν πρόοδον σταθεράν, προκοπὴν εἰς τὰς σπουδὰς ὑμῶν, καταρτισμὸν ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. Εἴθε, εἴθε ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ εὐλογίαν τοῦ Πατρὸς τῶν Φώτων τὸ νέον γεώργιον, τὸ καταβληθὲν κατὰ τὸ ἀρξάμενον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, νὰ ἀναπτυχθῇ καλῶς καὶ ἀποδώσῃ πλουσίους τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, ὡς πάντες ἡμεῖς ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα».

Ἄφοῦ δ' εἰς τῶν τελειοφοίτων διὰ προσφωνήσεως παρέδωκε τὸ λάβρον τῆς Σχολῆς εἰς ἓνα τῶν ἐφετεινῶν πρωτοετῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πρεβέζης κ. Ἀνδρέας, διαβιάσας πρὸς τοὺς νέους θεολόγους φοιτητὰς τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ μακαρίας αὐτοὺς ὅτι ἀξιοῦνται σήμερον νὰ σπουδάσωσι τὴν ἱεράν ἐπιστήμην ὑπὸ συνθήκας ἀπέριωτος εὐτυχεστέρων τῆς ἰδικῆς του φοιτήσεως, ἠύχθη εἰς αὐτοὺς ἐπιμέλειαν καὶ πρόοδον. ἡ ὅλη δὲ δεξιῶσις ἐπεσφραγίσθη διὰ τοῦ Ἑθνικοῦ Ὑμνου.

**ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΝ ΤΩ, ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ,**

Παρά του τμήματος υποτροφιών του Οικουμενικού Συμβουλίου των 'Εκκλησιών εξέδότη ή κάτωθι προκήρυξις διά τους επιθυμούντας να λάβωσιν υποτροφίας περαιτέρω Θεολογικών σπουδών εν τῇ ἄλλοδαπῇ.

Ὡς υποψήφιοι τῶν υποτροφιῶν γίνονται δεκτοὶ οἱ πτυχιούχοι τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἢ ἄλλων ὁμοταγῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, οἱ ἔχοντες σχετικῶς τελείαν γῶσιν τῆς γλώσσης τῆς χώρας, ἐν ἣ ἐπιθυμοῦσι νὰ σπουδάσωσι.

Αἱ σχετικαὶ αἰτήσεις, συνοδευόμεναι ὑπὸ τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν σπουδῶν, γνώσεως γλώσσης, συστατικῶν, στρατιωτικῶν ἢ ἄλλων ὑποχρεώσεων κ.λ.π. πρέπει νὰ παραδωθῶσιν εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Ἀμίλικαν Ἀλιβιζάτον τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου.

Ὁ καθηγητὴς κ. Ἀμίλικας Ἀλιβιζάτος δέχεται καθημερινῶς ἐν τοῖς παρὰ τῇ Ἱερῇ Συνόδῳ Γραφείοις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν τοὺς ἐπιθυμούντας νὰ ἐπιτύχωσιν υποτροφίαν πρὸς παροχὴν εἰς αὐτοὺς τῶν ἀναγκαίουσιν λεπτομερειακῶν πληροφοριῶν καὶ τῶν ἐντύπων τύπων αἰτήσεων.

ΠΑΓΚΟΣΙΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Τμήμα Ἀλληλοβοηθείας Ἐκκλησιῶν καὶ Ὑψηλοῦ Προσφύγων.
Ἐπιτροπὴ Ὑποτροφιῶν
GENEVH—ΕΛΒΕΤΙΑΣ

**Προκήρυξις ὑποτροφιῶν ἐξωτερικῶν
διὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1951—1952.**

Περὶ τὰ 126 Μορφωτικὰ Κέντρα πρόκειται νὰ προσφερθῶσιν εἰς νέους καὶ νεάνιδας Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν διὰ σπουδᾶς ἐν Καναδῷ, Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ, Μεγ. Βρετανίᾳ, Σουηδίᾳ, Ἑλβετίᾳ, Ἡνωμ. Πολιτείας ἢ εἰς ἄλλα Κράτη, ἅτινα ἠθέλον προτιμηθῆ ὑπὸ τῶν αἰτούντων. Δέον ὅμως ὅπως σημειωθῆ ὅτι ἡ χώρα τῶν σπουδῶν τοῦ υποψηφίου, ἐφ' ὅσον γίνῃ οὗτος δεκτός, πιθανὸν νὰ εἶναι ἄλλῃ ἀπὸ ἐκείνην, ἣν ἀναφέρει εἰς τὴν αἴτησίν του.

Αἱ ὡς ἄνω υποτροφίαι προορίζονται κυρίως διὰ φοιτητὰς τῆς Θεολογίας, μερικαὶ ὅμως τούτων θὰ εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι προσίται καὶ δι' ἄλλας ἐπιστήμας, ἐξυπηρετικὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Ὄργανώσεών της.

Προτιμῶνται ἰδίως οἱ φοιτηταί, οἵτινες ἔχουσιν εἰδικὸν ἐν νῷ πρόγραμμα καὶ σκοπὸν. Δέον ὅμως ὅπως ὑπομνησθῆ, ὅτι αἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ σπουδαὶ αὐταὶ δὲν ἀποτελοῦσι μόνον εὐκαιρίαν δι' εὐρύτεραν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν τῶν φοιτητῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκφρασιν συναδελφώσεως μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, αἵτινες προσφέρουσι τὰς υποτροφίας καὶ ἐκείνων, ὧν μέλη λαμβάνουσι ταύτας.

Αἱ υποτροφίαι προορίζονται διὰ χρονικὴν περιόδον ἐνδὲς ἔτους μὲ δυνατότητα, εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις, ἀνανεώσεως τούτων καὶ διὰ δευτέρον.

Πάντα τὰ ἔξοδα τῶν φοιτητῶν κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ σπουδῶν τῶν θὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα ταξιδίου, εἰάν οἱ υποψήφιοι ἀδυνατῶσιν ὀλοσχερῶς νὰ καταβάλωσι ταῦτα.

Πλείονες πληροφορίες ὡς καὶ τύπος τῆς αἰτήσεως παρέχονται ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀμίλικα Ἀλιβιζάτου—Γραφεῖα Ἱερᾶς Συνόδου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος—Ἀθῆναι.

Δεόντως συμπληρωμένα αἰτήσεις δέον νὰ σταλθῶσιν εἰς τὴν ὡς ἄνω διεύθυνσιν μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1951 διὰ τὸν Καναδῶν καὶ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς καὶ μέχρι τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1951 διὰ τὰ ἐν Εὐρώπῃ Κέντρα σπουδῶν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ὑποβληθησομένων αἰτήσεων ἀπόφασις θέλει γίνῃ γνωστὴ μετὰ παρέλευσιν δύο ἕως τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας λήψεως τῆς αἰτήσεως, θὰ ἐξαρτηθῆ δὲ αὕτη ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰτούντων καὶ ἐκ τῆς κατὰ τὸν ὀρισμένον χρόνον ἐνδεχομένης ἀποδοχῆς αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν διαφόρων ἐπιστημονικῶν Κέντρων, ἅτινα θὰ παρακληθῶσιν νὰ προσφέρωσι τὰς ἐν λόγῳ υποτροφίας.

Καθηγητὴς ΑΜΙΑΚΑΣ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

Γραφεῖα Ἱ. Συνόδου Ἐκκλησίας Ἑλλάδος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὑψώθητε!

Οὐδέποτε ἴσως ἐν τῇ Ἱστορίᾳ εὐρέθῃ ἡ ἀνθρωπότης δλόκληρος πρὸ κρίσεως, ὁποία κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐν ὑπερτάτῃ ἀγωνίᾳ συνέχει πᾶσαν ἃ θρωπίνην ψυχὴν. Ἐπὶ τὰς κεφαλὰς πάντων ἐπικρέμαται ἡ δαμόκλειος σπάθη ἐνὸς ἀπειρώς χειροτέρου τῶν προηγηθέντων παγκοσμίου πολέμου, περιτρομος δ' ετοιμάζεται ὁ κόσμος νὰ ὑποδεχθῆ τὸν δι' ἡμᾶς γεννηθέντα παιδίον νέον προαιώνιον Κύριον τοῦ παντός. Εἰρήνην διψᾷ ὁ κόσμος σήμερον εἶπερ ποτ' ἄλλοτε καὶ εὐδοκίαν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὄχι τὴν ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ γνωστοῦ παραπειάσματος τηλεβουμένην βροτολογίον, ἀλλὰ τὴν ἀπ' οὐρανοῦ διὰ τῆς θείας ἐιανθρωπήσεως ἐπαγγελιομένην σωτήριον εἰρήνην, ἐν ἣ καὶ μόνη διασφαλίζεται ἡ θεοδώρητος εὐδοκία ἐν τοῖς ἀνθρώποις. Χριστὸς ἐπὶ γῆς! Ὁ Θεὸς γεννᾶται ὡς ἀνθρώπος, δι' ἡμᾶς κατερχόμενος εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς ἵνα πρὸς τὰ ἄνω μᾶς ἀναγάγῃ. Ὑψώθητε, λοιπόν, ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν χαμαιζήλων πρὸς τὰ ἀυράνια! ἐπὶ τῇ ἀπειρῷ ταύτῃ τοῦ Κυρίου συγκαταβάσει ὑψώσωμεν οἱ χριστιάνοι ἐκ βαθύων τὴν φωνὴν πρὸς τὸν οὐρανόν, ἵνα ἡμῶν μὲν τὰς τεταραγμένας ψυχὰς εἰρηνεύσῃ, εἰς εἰρηνοποιούς δὲ πραγματικὸς μεταμορφώσῃ τοὺς ἐξ ἀνατολῶν ταραξίας, ὅτινες μέχρι τοῦδε «ὄδον εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, διὸ οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν».

Τὸ οὐσιῶδες.

Χάρις εἰς τὰς ἀόκνους προσπάθειας τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἐκάμφθη ἐπὶ τέλους ἡ ὀνοτροπία τῆς Πολιτείας, καὶ οὕτω ἐπετεύχθη ἡ βελτίωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς χώρας, ἀνεκουφίσθη δ' ὅπως δῆποτε καὶ ἡ τεῖα ἰατρικὴ κατηγορία τῶν ἐφημεριῶν εἶδομεν δὲ οὐ ἢ ἐκ τοῦ δημοσίου μισθοδοσία ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὸν Κλήρον τῆς Δωδεκανήσου. Τὸ ζήτημα ἀπήτησεν ἀγῶνα τραχὺν καὶ ἐνδελεχῆ, ὅ,τι δὲ κατέστη δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ δὲν εἶνε, βεβαίως, τὸ ἀπολύτως ὀρθόν καὶ ἐπιβεβλημένον. Τὸ οὐσιῶδες ἐν τῷ ζητήματι τῆς οἰκονομικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Κλήρου ἐγκεῖται κυρίως εἰς τοῦτο, διὸ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου μόλις τώρα ἐπέισθη τὸ Κράτος νὰ κύρη ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ τοῦ Κλήρου του καὶ νὰ φανῆ ἀντιλαμβανόμενον τὴν μεγίστην του διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν σημασίαν ἅπαξ δὲ θραυσθέντος τοῦ πάγου τῆς προτέρας κρατικῆς ἀδιαφορίας, βασίμως ἐπιζέται διὸ κατ' ἀνάγκην θὰ καταστήσωμεν εἰς ὅ,τι ἔνεκα τῶν νῦν γενικῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν δὲν ἐγένετο κατορθωτόν, παρὰ τὰς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καταβληθείσας ἐπὶ μακρὸν προσπάθειαις. Τοῦτο ἀκριβῶς φαίνεται καλῶς ἐννοήσας καὶ ὁ ἐφημεριακὸς Κλήρος, ὡς μαρτυρεῖ ἡ διὰ τῶν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τηλεγραφημάτων ἐκφραζομένη εὐγνωμοσύνη του.

Ἡ ἀπήχησις.

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν

διεβιβάσθησαν τὰ ἀκόλουθα τηλεγραφήματα:

Καρδίτσα: Ἰερὸς Ἰερῶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφαναρῶν συνελθόντες ἐλόγια τοῦ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν Μητροπολίτου κ. Ἰερεμίου εἰς γενικὸν Ἰσραϊτικὸν Συνέδριον ἐπιπέθον, υποβάλλομεν βαθύτατα προσκυνήματα ἀπεκδεχόμενοι εὐχὰς καὶ ἐλόγια ὑμετέρως Μακαριότητος. Εὐγνωμονοῦμεν ὑμᾶς βαλόντα δι' ἔμπρακτον ἐνδιαφέρον ὑμετέρας δραστηριότητος Μακαριότητος ἐξυψώσεως πνευματικῆς καὶ οἰκονομικῶν ἐφημεριακοῦ κλήρου. Παρακαλοῦμεν εὐλαβῶς συνεχίσῃ ὑμετέρα Μακαριότης ἐνεργείας διὰ καλλίτερον οἰκονομικὴν τακτοποίησιν Ἰερῶν τεσσάρων κατηγορίας. Ἰσραϊτικὸν Συνέδριον ἀνέπεμψε δέσφιν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως 28 χιλ. ἀρπαγέντων ἐλληνοπαίδων καὶ ἀπελευθερώσεως ἀλυτρωτῶν Κυπρίων καὶ Βοσζιοηπειρωτῶν ἀδελφῶν. Ἐυχόμεθα Ὑψίστος μακροημερεύσῃ ὑμετέρως Μακαριότητα διὰ τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀρχιμανδρίτης Ἐδστάθ. Μπιλάης, Ἰερὸς Ἰωάννης Παπαϊωάννου, Ἡλίας Καραγάλιος.

Ἄργος: Ἐφημεριακὸς κλήρος Ἐπαρχιῶν Ἄργους καὶ Ναυπλίου εὐχαριστῶν ὑμᾶς θεομῶς δι' ἐπιτυχὴ προώθησιν λύσεως προβλήματος μισθοδοσίας, εὐγνωμονεῖ δὲ κυρίως διὰ καταρτίσιν δικαίων αἰτημάτων ἐντίμον καὶ ἀγωνιστῶν Ἰερῶν ἐδελπιστοῦμεν ριζικὴν καὶ ταχέαν λύσιν.

Πρωτοπρεσβύτερος Εὐάγγελος Μπανώρης Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Ἄργους.

Κέρκυρα: Ἰερὸς Κλήρος Μητροπόλεως Κερκύρας—Παζῶν, ἀκριτικὸς φύλαξ ἐκκλησιαστικῶν ἐθνικῶν παραδόσεων, ἐκφράζει εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ διὰ οὐθμισιν ἀποδοχῶν ἐθνικοῦ κλήρου αἱματοβρέτου ἀγωνιστοῦ Πατρίων.

Πρωτοσύγκελλος Χρυσάνθος

Κηφισσία: Σύμφως ἐφημεριακὸς κλήρος Μητροπόλεως Ἀττικῆς—Μεγαρίδας, συνελθὼν προσκλήσει Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας Κυρίου Ἰακώβου καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, ἐκφράζει βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Κύριον Σπυρίδωνα καὶ Ἁγίαν Ἰερῶν Σύνοδον διὰ στοργὴν καὶ ἐνδιαφέρον ἐπιδειχθέντα εἰς ἐφημεριακὸν κλήρον.

Ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ: Ἰακώβος Σχίζας. Κωνστ. Ἀλεξανδρόπουλος, Ἀλέξανδρος Πέπας.

Νάξος: Σύμφως ἐφημεριακὸς Ἰερὸς Κοῆρος Ἰερῶς Μητροπόλεως Παροναξίας δι' ἐνεργείας ἐπὶ καθωρισμένον μισθολογίον μαρτυροῦσας ἀγάπην πρὸς Ἐκκλησίαν καὶ ἐνδιαφέρον ζωηρὸν ὑπὲρ ἀνακουφίσεως ἐφημεριακοῦ κλήρου ἐκκλησίας Ἑλλάδος, δημοφώνως ἐκφράζει ἡμῖν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην καὶ θερμοτάτας αὐτοῦ εὐχαριστίας, δεόμενος τῷ Κυρίῳ ὅπως φωτίξῃ ὑμᾶς πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ αὐτῷ εὐάρεστον καὶ εὐλογητὸν ἐν πᾶσι δαυλιῶς χορηγῶν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπιγνωσιν τῆς αὐτοῦ ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαρίζομενον.

Ἐπιτολὴ ἐφημεριακοῦ κλήρου Παροναξίας: Οἰκονόμος Στυλ. Μαστοροπούλος Γεν. Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος, Οἰκονόμος Στυλ. Μσιζιτάκης Γραμμ. Μητροπόλεως, Πρωτοπρεσβύτερος Κων. Χερουβεῖμ Γεν. Ἀρχιερατ. Ἐπίτροπος Πάρου.

Τὰ «δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου».

Συμπληρωθείσης ἐφέτος διετίας ἀπὸ τῆς ἐν Παρισίοις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1948 ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ΟΗΕ οἰκουμενικῆς «Διακηρύξεως τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων», ὁ Πρόεδρος Τροῦμάν εἰς τὸ πρὸς τὸν ἀμερικανικὸν λαὸν διάγγελμά του τῆς 10ης μεσοῦντος διεκήρυξεν, ὅτι «σήμερον ἀκριβῶς εἶνε ἡ κατάλληλος στιγμή ὅπως ἐκ νέου διακηρύξωμεν τὴν πίστιν μας εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀπόφασίν μας νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀναγνώρισίν των». Ἄν, πράγματι, τὸ κυριώτερον τῶν θεόθεν εἰς τὸν ἀνθρώπον δωρηθέντων δικαιωμάτων εἶνε ἡ ἐλευθερία, ἂν ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως, τῆς γνώμης, τοῦ λόγου, τοῦ ὄλου ψυχικοῦ κόσμου ἀποτελῇ τὸ οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς

ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς εἰς ὑψίστην ἀξίαν ἀναδείξεως τῆς πνευματικῆς ὑποστάσεώς του, σήμερον εἶπερ ποτὲ ἐπιβάλλεται νὰ ὑπομνησθῇ εἰς ὄλην τὴν ἀνθρωπότητα ἐκείνη ἡ διακήρυξις, ἐφ' ὅσον οὐδέποτε ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τόσον τεραστία καὶ συστηματικὴ καταβάλλεται προσπάθεια ὅπως ἀποκηρυχθῇ ἡ πνευματικὴ τοῦ ἀνθρώπου φύσις καὶ εὐτελισθῇ ἡ πραγματικὴ του εὐγένεια. Ἡ διακήρυξις ἐκείνη τῶν Παρισίων ἐπῆλθεν ὡς ἀποτέλεσμα συζητήσεων μακροτάτων, διότι ὁ τύπος αὐτῆς θὰ ἐπηρεε νὰ ἱκανοποιηθῇ ἀντιπροσώπους καὶ λαῶν ἀμετόχων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καί, ἐπομένως, ποικίλων κοινωνικῶν καὶ θερησκευτικῶν πεποιθήσεων. Ἐπετεύχθη ὁμως ἡ ἔγκρισίς τῆς ὑπὸ 48 ἐθνῶν, οἱ μόνοι δὲ ἀποσχόντες ἦσαν οἱ ἀποτελοῦντες τὸν γνωστὸν ἀνατολικὸν συνασπισμὸν, οὔτινες, ὑπαγορευούσης τῆς Μόσχας, πηγὴν οἰουδῆποτε δικαιώματος ἀποκλειστικῆν δέχονται μόνον τὸ Κράτος, ἐν τῷ ὁποίῳ, δεδομένου ὅτι «Ἀνθρώπος» δὲν ὑπάρχει, καὶ τὰ λεγόμενα «δικαιώματά» του εἶνε ἀνόπαρκτα.

Οὔτε Ἀνθρώπος, οὔτε Δικαιώματα.

«Ἀνθρώπος» εἰς τὰ κομμουνιστικὰ κράτη δὲν ὑπάρχει. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ κομμουνισμοῦ εἶνε ἀπογυμνωμένος ἀπὸ τὸ πνεῦμα του, τὸ ὁποῖον καὶ ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν του. Ὁ κομμουνιστικὸς ἄνθρωπος εἶνε μόνον ὄλη, «*homo economicus*», ὁρίζεται δηλαδὴ ἀπὸ μόνον τὰ οἰκονομικά του συμφέροντα, ἡ πλήρης ἱκανοποίησις τῶν ὁποίων, καὶ μόνον, ἀποτελεῖ καὶ τὴν οὐσίαν καὶ τὸν σκοπὸν του. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ἀπλοῦν ὕλικον *res*, ἐφ' ὅσον δὲ εἶνε ἐστερημένος πνεύματος, δὲν εἴμπορεῖ νὰ ἦνε «Ἀνθρώπος» εἰς τὰς κομμουνιστικὰς κοινωνίας ὁ πνευματικὸς Ἀνθρώπος εἶνε ἄγνωστος, διότι εἶνε ἀνόπαρκτος. Ἀπουσιάζει, λοιπὸν, ἐκεῖ καὶ ἡ ἐλευθερία, διότι μόνον τὸ πνεῦμα εἶνε ἐλεύθερον. Τὸ κομμουνιστικὸν κράτος, μὴ ἀναγνωρίζον τὸ πνεῦμα καὶ μηδεμίαν ἔχον πρὸς αὐτὸ σχέσιν, εἶνε μόνον «Κράτος», ἀπόλυτος ὕλικὴ δύναμις, παντοδυναμία, δικτατορία, ἐπιβολὴ σιδηρᾶ, αὐταρχία σιδηρᾶ ἀμείλιτος, ὁλοκληρωτισμοῦς ἀταλάντευτος καὶ ἀδίστακτος, ὅπου δὲν ἐπιτρέπονται «δικαιώματα». Οἰουδῆποτε δικαίον ἀπόλυτος ἄρνησις, πολλῶ δὲ μᾶλλον τῆς ἐλευθερίας, τοῦ οὐσιωδέστερου τοῦ Ἀνθρώπου δικαίου. Ἀρνήσις τῆς ἀτομικῆς γνώμης, καταπίεσις τῆς κοινῆς γνώμης μέχρι πλήρους κατασιγᾶσεως. Ἀπόλυτος φέμωσις, δουλεία ἀφάνταστος, ἀνθρώπος-μηχανή. Διὰ τὴν εἰς τὸν κόσμον κατάστασιν κοινωνίας ἄνευ Ἀνθρώπων καὶ Δικαιωμάτων ταράσσει σήμερον τὸν κόσμον ἡ κομμουνιστικὴ δικτατορία.

Νέον δεῖγμα.

Διὰ τοῦ Σουηδικοῦ α/π «*Βίγκλαντ*» ἐκοιμίσθησαν τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ (12) ἐκ Στοκχόλμης εἰς Πειραιᾶ, 21 τόννοι ἱματισμοῦ, δωρηθέντος ὑπὸ τοῦ Σουηδικοῦ Ταμείου Προστασίας Παιδιῶν τῆς Στοκχόλμης πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τοῦς συμμοριοπλήκτους τῆς Βορείου Ἑλλάδος.

Νέον τοῦτο δεῖγμα τῆς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀγάπης

—Τῆ 9ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας καὶ τοῦ Νομάρχου Καστορίας, εἶτα δὲ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας Λονδίνου κ. Φέν.

—Τῆ παρελθούσῃ Παρασκευῇ (10) ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς εἰς Ἰωάννινα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Ἐκκλησία Κρήτης. Γράφουσιν ἡμῖν ἐξ Ἡρακλείου, δι τῆς ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου συνελθούσης τῆ 27 παρελθόντος μηνὸς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κρήτης κ. Εὐγενίου, παρισταμένου καὶ τοῦ παρ' αὐτῇ Βασιλ. Ἐπιτρόπου, Εἰσαγγελέως κ. Θωμᾶ Χατζίκου, ἡ Α. Σ., ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ πρὸς τὴν καλέσασαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν προεδρείαν τῆς Συνόδου Κρήτης Μεγ. Ἐκκλησίαν ΚΠόλεως, ἐμνήσθη τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου αὐτοῦ καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομὴν τῶν Θεοφιλ. συνέδρων εἰς τὴν ἀρτιυθέντων πνευματικὴν καὶ διοικητικὴν συγκρότησιν τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας. Ἐξάρτας δ' εἶτα τὴν ἐν τῇ πίστει ἐμμονὴν καὶ τὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀφοσίωσιν τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ τῆς μεγαλονήσου, παρὰ τὴν κρατούσαν σύγχυσιν καὶ κατὰπτωσιν τῶν χαρακτήρων, ἀνέπτυξε τὰ ἀπασχολούτα τὴν ἐκκλησίαν Κρήτης ζητήματα καὶ ἠυχθήσθ' ὑπὲρ ἐνισχύσεως καὶ εὐδωσέως τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατὰ τὰ στατιστικὰ δεδομένα τοῦ Βατικανοῦ, συνεπεία τοῦ ἀμειλίκτου κατὰ τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ κλήρου διωγμοῦ τῆς κομμουνιστικῆς παρατάξεως ἐξετε-

λέσθησαν, ἐφυλακίσθησαν καὶ ἐξωρίσθησαν 11,000 ρωμαιοκαθολικοὶ κληρικοί.

ΑΜΕΡΙΚΗ

Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία Οὐκραίνης. Ἡ ὀρθόδοξος ἀμερικανικὴ Οὐκραϊνικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Οὐκραϊνικὴ Ἐκκλησία ἐν κοινῇ συνόδῳ ἀπεφάσισαν περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου νὰ συγχωνευθοῦν εἰς ἐνιαίαν ἀνεξάρτητον ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ὁρθόδοξος Οὐκραϊνικὴ Ἐκκλησία» ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις, τελοῦσαν ἐν πνευματικῇ κοινωσίᾳ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας Ἰωάννης Θεόδωροβιτς ὠνόμασθη Μητροπολίτης. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐκκλησίας ἀπετελέσθη ἐξ 20 μελῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἐξ ἡμισείας.

Σημ. Ἡ Οὐκραϊνα ἐσφαλμένως λέγεται Οὐκραϊνη.

Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Τῶν κατοίκων τῆς οἰκουμένης ὑπολογιζομένων εἰς 2 δισεκατομμύρια ψυχῶν, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ἐπὶ 117 ἔλαβεν ἢ ἐν ὁλόκληρον ἀντίτυπον τῆς Ἀγ. Γραφῆς, ἢ τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἢ ἐν μόνον βιβλίον τῶν Γραφῶν, χάρις εἰς τὴν δραστηριότητα τῶν Ββλικῶν Ἑταιρειῶν. Ἡ Παγκόσμιος Ββλικὴ Ἐνωσις διένειμε κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 19,819,033 ἀντίτυπα τῶν Γραφῶν. Αἱ Ββλικαὶ Ἑταιρεῖαι γερμανικῆ, ἀμερικανικῆ, βρετανικῆ καὶ σουηδικῆ ἐσημείωσαν τὴν μεγαλειτέραν τῶν Γραφῶν διάδοσιν ἐν Γερμανίᾳ ἰδίως. Αἱ περισσότεραι Καναὶ Διαθῆκαι διεδόθησαν ἐν Μεγ. Βρετανίᾳ (1.310.492), ἄλλων δὲ ἀγιογραφικῶν ββλίων μεγάλη κατανώλιωσις ἐπραγματοποιήθη ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις καὶ ἐν Κίνα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΚΖ' ΤΗΣ "ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,, (1950)

Ἐπίσημα: Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σπυρίδωνος, Γράμματα: Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων 3. Περὶ τῶν ἀρπαγέντων ἑλληνοπαίδων (τῷ Πατριάρχῳ Σερβίας Γαβριήλ) 33. Ἀπάντησις εἰς Εἰρηνικὴν τῷ Πατριάρχῳ Σερβίας Βικεντίου 329. Ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος (τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Καντεβουρίας) 334.— Ἡ ἡμέρα τοῦ Πανελληνίου Πένθους (29 Δεκ. 1949) διὰ τὸ «Παιδομάζωμα» 5.—Ἐπὶ τῷ Δημοψηφίσματι τῆς Ἐθναρχίας Κύπρου 16.—Χρυσοῦν μετάλλιον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἰς τοὺς μαρτυρήσαντες Ἱερεῖς 26.— Διὰ τὸ «Παιδομάζωμα» ἐκδηλώσεις 36.—**Πατριάρχου Ἀντιοχείας Ἀλεξάνδρου** Περὶ τῶν ἀρπαγέντων ἑλληνοπαίδων ἀπάντησις 49.—Διὰ τὸ «Παιδομάζωμα» ἀπαντήσεις 52, 70, 86, 102, 117, 140, 153, 169, 179, 257.—**Πατριάρχου Γεωργίας Καλλιστράτου,** Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων Γράμματα 65.—**Πατριάρχου Σερβίας Γαβριήλ,** Περὶ τῶν ἀρπαγέντων ἑλληνοπαίδων ἀπάντησις 65.—Ἀνακοινωθὲν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς περὶ ΤΑΚΕ καὶ ΟΔΕΠ 68.—Τὸ ψήφισμα τῶν ἐλλήνων φοιτητῶν διὰ τὴν Παγκόσμιον ἡμέραν Προσευχῆς 72.—Ἡ Ἐκκλησία ὑποδεχομένη τὴν Κυπριακὴν πρεσβείαν 163.—Ἀπολογισμὸς τοῦ «δέματος ἐπαναπατρισμοῦ» 172.—**Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου,** Ἐκθεσις τῆς διαχειρίσεως τῆς συνδρομῆς τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 1 Ἰαν. 1949 μέχρι 30 Ἀπρ. 1950, σ. 181.—**Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σπυρίδωνος,** Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ ἀνασυγκρότησις (λόγος) 220.—ὑπὲρ τῶν ἐπαναπατριζομένων ἑλληνοπαίδων εὐχή 225. Πρὸς τὸν Ἀμερικανικὸν Λαδὸν (ραδιοφωνικὸν μήνυμα) 233.—**Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Μιχαήλ,** Διὰ τὸ «Παιδομάζωμα» (ἔκκλησις) 242.—Ἰσολογισμὸς τοῦ 1948—49 τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. 243.—Τὰ πεπραγμένα τοῦ Κλάδου Νοσηλείας τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. 258.—Ἡ πανελληνίως φωνῆ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος (λόγος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ ψήφισμα τοῦ λαοῦ) 279.—Διὰ τὸ «Παιδομάζωμα» ψηφίσματα 276.—**Πατριάρχου Σερβίας Βικεντίου,** Εἰρηνικά Γράμματα 313.—Ἡ νέα

Ἱερά Σύνοδος τῆς 96ης συνοδικῆς περιόδου (ἐναρκτήριος συνεδρία) 330.—Ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου (Εὐχή Μακ. Ἀρχιεπισκόπου) 345.—**Κερόντας καὶ Παξῶν Μεθοδίου,** Ἀπόφασις περὶ διευρύνσεως τῆς κατὰ τὴν 11 Αὐγούστου ἐν Κερκύρα τελουμένης τοπικῆς ἑορτῆς τοῦ ἀγίου καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος 353.—Τὰ Εὐαγγ. Ἰδρύματα τῆς Ἀποστολ. Διακονίας 377.—Ἀνακοίνωσις τῆς Ἱ. Συνόδου περὶ τῆς παλαιοημερολογιτικῆς παρασυμ-αγωγῆς 385.

Β. Διατάγματα: Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ περὶ ἀποδοχῶν Ἐφημερίων κλπ. Α. Ν. 536/1945 εἰς Δωδεκάνησον 67.—Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς Δωδεκάνησον τῶν περὶ Τ.Α.Κ.Ε. διατάξεων 68.

Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι: Περὶ τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Θεσπικῆ ἀδειούχων Κληρικῶν, Περὶ τῆς ἡλικίας τῶν μετεκπαιδευομένων Ἐφημερίων 51.—Περὶ ἀποχῆς τῶν κληρικῶν ἀπὸ τῆς πολιτικῆς, Περὶ ἐκδόσεως τοῦ «Ἱερατικοῦ» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας 52.—Περὶ ἐνισχύσεως τοῦ Παναγίου Τάφου 83.—Περὶ ἀποστολῆς ἱ. σκευῶν κλπ. εἰς ναοὺς τῆς Β. Ἑλλάδος, Περὶ γάμων τῆ Μ. Τεσσαρακοστῆ, Περὶ ἐράνων τῶν ἐπαναπατριζομένων, Περὶ ἐκδόσεως τοῦ «Συναξαριστοῦ» τοῦ Δουκάκη 84.—Περὶ σφαγιασθέντων κλπ. Κληρικῶν 85.

Ἀρχιεπισκοπικαὶ Ἐγκύκλιοι: Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων 3.—Ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει 16.—Ἐπὶ ταῖς βουλευτικαῖς ἐκλογαῖς (πρὸς τὸν Ἱ. Κῆλον) 68.—Περὶ μέτρου προστασίας καὶ παρακολουθήσεως τῶν οικονομικῶν τῶν ἱ. ναῶν, Περὶ παροχῆς στοιχείων τῶν ἐν τοῖς ναοῖς ὑπηρετούντων διακόνων, Περὶ τῆς κινήσεως τῶν «Ἱστοριοημερολογιτῶν» 69.—Περὶ ἐπιδομάτων τῶν ἐφημερίων, Περὶ τῶν ἐν Ἀθῆναις συμμοριτοπλήκτων ἐφημερίων 85.—Ἀνακοίνωσις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς περὶ τῶν δωρεῶν τοῦ Σουηδικοῦ λαοῦ 385.

Ἐποικιοκρατικὰ Ἐγγράφα: Περὶ τῆς γλωσσικῆς καταρτίσεως τῶν μαθητῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως 54.—

Περὶ τοῦ ὁμαδικοῦ ἐκκλησιασμοῦ τῶν μαθητῶν 71.—**Ὁ Ὑπουργὸς Ἐρησκειμάτων** καὶ Ἐθν. Παιδείας περὶ τῆς Ἐκκλησίας 113.

Ἐπίκαιρα: **Σάμου Εἰρηναίου**, Ὁ Χριστὸς θεμέλιον τοῦ πολιτισμοῦ 33.—**Νύσσης Γερμανοῦ**, Πρὸς ἱερὸν ἔτος; 35.—**Ἐξ ἀφορμῆς ἑνὸς Διατάγματος** περὶ Τεκτονισμοῦ 49.—**Α. Θεοδώρου**, Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν εἰς τὴν Πάτμον 171.—**Τῆς Διευθύνσεως**, Τὸ κληρικὸν ἔνδυμα 297.

Ἐόρτια: **Τῆς Διευθύνσεως**, Ὁ Ἀκάθιστος 66.—**Δαρίσης Δωροθέου**, Πεντηκοστὴ 145.—**Ε. Γ. Μ.** Τὸ χαρμόσυτον Πεντηκοστήριον 161.—**Δαρίσης Δωροθέου**, Οἱ ἅγιοι Πατέρες 178.—**Τῆς Διευθύνσεως**, Ἡ ὠραίότης τῆς Ἐκκλησίας 281.

Ἐκκλησιαστικά: **Νύσσης Γερμανοῦ**, Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ἡ παγκόσμιος κρίσις 116.—**Ἰωάννου Ὁρ. Καλογήρου**, Ἡ οἰκουμένη ἀποστολὴ τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας 121.

Ἠθικοθρησκευτικά: **Δαρίσης Δωροθέου**, Ἐλευθερία θέλησις 233.—**Τοῦ αὐτοῦ**, Καιομένη καρδιά 265.—**Μεσσηνίας Πολυδώρου [†]**, Διδάγματα ἐκ τῆς ἱστορίας 283.—**Δαρίσης Δωροθέου**, Ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν Θεὸν ἐν ταῖς δοκιμασίαις 298.—**Νύσσης Γερμανοῦ**, Πῶς νὰ ζῶμεν εὐτυχημένα καὶ εἰρηνικά 301.—**Δαρίσης Δωροθέου**, Καλῶς ὀμιλεῖν 346.

Δογματικά: **Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Παντελεήμονος**, Ἡ Μία Ἁγία 82, Ἡ Μία Ἁγία εἶνε ἀπλανής 97, Ἡ Ἱερά Παράδοσις τῆς Μῆδης Ἁγίας 114.—**Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου**, Τὸ νέον δόγμα 354.

Ἱστορικά: **Ἰωάννου Ν. Καρμίου**, Δύο βυζαντινοὶ Ἱεράρχαι καὶ τὸ Σχίσμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας 56, 73, 89, 105, 117, 134, 149, 167, 237, 272, 284, 304, 315.—**Ἀλήμου Βασιλείου**, Ἰκετήρια ἐξοικονομήσεως Ἀρχιερέων 130.—**Ἀρχιμ. Σωφρονίου Παπακυριακοῦ**, Κατάλογος Μητροπολιτῶν Ναυπλάκτου καὶ Ἄρτης (1204—1828) 152, 226, 241.—**Ἀξιώμης Νικολάου**, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Αἰθιοπίας 268.—**Ἀρχιμ. Αἰμιλιανοῦ Τιμιάδου**, Ὁ ἀπόστολος τῆς Ἰαπωνίας 290.—**Ἀλήμου Βασιλείου**, Ἡ περὶ τῶν ὀρίων τῶν Ἐπισκοπῶν Εὐβοίας καὶ Καρυστίας διάταξις τῶν οἰκείων Ἀρχιερέων 299.

Λειτουργικά: **Παν. Ν. Τρεμπέλα**, Τεκμήρια ἐκ παλαιότερας παραδόσεως 22, Ἐνδείξεις ἐκ λειτουργικῶν δέλτων καὶ χειρογράφων 55, 72.—**Ἡ Κοινωνία** καὶ ἐπιφράγξις τῆς λατρείας 88, Μεταβολαὶ καὶ παρεκκλίσεις 104.

Ποιμαντικά: **Ἀρχιμ. Τιμοθέου Ματθαϊάκη**, Σκέψεις ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ κηρύγματος 288.

Ἐορτολογικά: **Πρεσβ. Ἰω. Σ. Ράμφου**, Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου 91, Ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου 224.

Ἀγιολογικά: **Ἰωάννου Ν. Καρμίου**, Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός (γ') 19.—**Πρεσβ. Ἰω. Ράμφου**, Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης 24, Ὁ ἅγιος μάρτυς Τρύφων 38, Ὁ ἅγιος Ἱερομάρτυς Βλάσιος 60, Ὁ ἅγιος Θεοφύλακτος Νικομηδείας 75, Οἱ ἅγιοι Σέργιος καὶ Βάκχος 336.—**Παναγ. Χρήστου**, Ὁ Ἀπόστ. Ἀνδρέας 386, 400.

Παύλεια: **Τῆς Διευθύνσεως**, Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἱδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 210.—**Σάμου Εἰρηναίου**, Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παγκόσμιος φυσιογνωμία 211.—**Βασ. Στεφανίδου**, Ἀπολογία Παύλου 212.—**Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου**, Παῦλος ὁ ἀτρόμητος 214.—**Γ. Α. Σατηρίου**, Τὸ βῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἔνθα ἐκήρυξεν ὁ Παῦλος 216.—**Π. Ἰ. Μπρατσιώτου**, Ἀπ. Παῦλος καὶ Μ. Ἀλέξανδρος 218.—**Ν. Ἰ. Δούβαρι**, Ὁ Ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ 220.

Κοινωνιολογικά: **Ἀρχιμ. Σιλβέστρου**, Τὸ σοβιετικὸν καθεστῶς καὶ ἡ θρησκεία 307.—**Γ. Π.** Κομμουνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς 317.

Οἰκουμένη κίνησις: Νέα σημαντικὴ βοήθεια τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν 93.—**Θνατίων Γερμανοῦ**, Ἡ στροφή τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας 99.—**Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Παντελεήμονος**, Βάσις τῆς ἐνώ-

σεως ἢ ἀγάπη 129.—**Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου**, Ἡ νέα στροφή τοῦ Βατικανοῦ 133, 147, 165.—**W. Kretshmer**, (μετάφρ. Ἰ. Ο. Καλογήρου), Ἡ σημασία τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν προσέγγισιν τῶν Ὁμολογιῶν 137.—**Μήνυμα τῶν Προέδρων τοῦ Οἴκου** μεν. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (Πεντηκοστὴ 1950) 146.—**Ε. Γ. Μ.**, Αἱ σύγχρονα «λογία» 178.—**Σάμου Εἰρηναίου**, Ἡ οἰκουμένη χριστιαν. κίνησις καὶ αἱ Ἐκκλησίαι Δυτικῆ καὶ Ἀνατολικῆς 255, 266, 282.—**Π. Ἰ. Μπρατσιώτου**, Βατικανὸν καὶ Οἰκουμένη κίνησις 302, 314.—**Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐν Τορόντο κατὰ Ἰούλιον συνελευθούσης Κεντρ. Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν 347.—Θνατίων Γερμανοῦ**, Ἐκθεσις περὶ τοῦ ἐν Τορόντο Συνεδρίου 351.

Λόγοι: **Χίου Παντελεήμονος**, Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ 17.—**Ἐδέσσης καὶ Πέλλης Παντελεήμονος**, Ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ χριστιανικὴ πίστις (ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπ. Παύλου) 235.

Ἀνταποκρίσεις: **Ἀρχιμ. Βενεδίκτου Κατοανβάκη**, Παγκόσμιος Συνδιάσκεψις διὰ τὴν χριστιαν. θρησκευτικὴν μὀρφωσιν 292, Ἐκ τῆς ἀπηχίσεως τῆς νέας στροφῆς τοῦ Βατικανοῦ 322.

Νεκρολογία: Κρήτης Βασίλειος 28.—**Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἄνθιμος 141.**—**Ὁ Πατριάρχης Σερβίας Γαβριὴλ 155.**—**Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος 229.**—**Ὁ Γρεβενῶν Θεόκλητος 324.**

Βιβλιοκρίσεις: **Suz. De Dietrich, Le renouveau biblique** (Π. Ἰ. Μπρατσιώτης) 80.—**Πνευματικὴ κίνησις (ε.)** Περὶ τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας 143, 158, 175.—**Θεοδώρου Εὐδῆ:** α) Ἰδιόμελα τοῦ Ἐξωδικαστικοῦ καὶ β) Ὀμηρικὰ ἀπηχίσεις στὴν ὑμνογραφία (Χ. Μ. Ἐνισλειδῆς).—**Ἡ Ἁγία γραφὴ σὲ εἰκόνας** εἰσαγωγὴ καὶ σημειώσεις Β. Μ. Βέλλα ἐκδοσις «Ἀστέρως» (γ. π.).—**Φ. Κωνουλέ** Θεσσαλονίκης Εὐσταθίου τὰ Λαογραφικά 405.

Παρατηρήσεις: Ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει. Εὐχαριστιῶν ἀφορμῇ. Ἀπολογισμὸς. Ἡ νίκη τοῦ Χριστιανισμοῦ: σ. 28.—**Γελοῖον ἀντίδοτον.** Μετὰ τὸ «δέμα». Ἐκκήρυκτος. Ἱερὸν ἔτος. Κομμουνισμὸς: σ. 41.—**UNESCO**, σ. 42.—**Ἡ στολὴ τῆς ψυχῆς.** Ψαλμωδίας ἐπικουρία: 62.—**Τὸ Κυπριακόν.** Κομμουνισμὸς: σ. 63.—**Ἡ Σταυροφορία.** Αἱ ἐκλογαί. Χριστιανικὰ κόμματα: σ. 77.—**Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία** σ. 78.—**Ὁ Εὐαγγελισμὸς.** Ἡ «Πρόνοια βορέων ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος». Τὸ ἔργον τῆς «Πρόνοιας»: σ. 94.—**Φονικὸς οἶκτος.** σ. 95.—**Τὰ Πάθη τὰ σεπτὰ.** σ. 107.—**«Πάσχα Κυρίου».** Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. Ἀπόπειρα βέβηλος: σ. 108.—**Ματαιοπονία.** Ὁ μόνος τρόπος. Καὶ ἄλλο ἄτοπον! Ἡ Πλήγμα βαρβαρότητος: 109.—**Θρησκευτικὸς συναγεραμὸς.** Σημαντικὰ ἔγγραφα: σ. 122.—**Εὐγε εἰς τοὺς φοιτητάς!** Des Cartes (1650—1950). Ἐπιστημονικὸν ἰωβιλαῖον: σ. 123.—**Ξένα κρίσεις** περὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, σ. 124.—**Ἡ πατρὶς τοῦ πνεύματος.** Καὶ ἡ Ἐκκλησία: σ. 140.—**Ἀσίγητος.** Ἀτοπήματα. Ἀγῶνος ἔντασις. Ἐν σωτήριον ἔργον: σ. 141.—**Ἀεριοσημειωτός σύμπτωσις.** Ἐπανόρθωσις. Μοναδικὸν Πνευματικὸν Κέντρον. Φυτῶρια πολιτισμοῦ: σ. 154.—**Ἐκ βαθέων.** Oberammergau. Τὸ μῖασμα. Ἀμηνανία: σ. 172.—**Ὁ ἀνεκδιήγητος.** σ. 173.—**Μία τριακονταετηρίς** (Ἐκκλησιᾶ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης): Ἡ παιδικὴ ἐγκληματικότητα. Ὑπὲρ τῶν τυφλῶν: σ. 206.—**Οἱ ἀγελαῖοι τῆς ἐποχῆς.** Σερβικά: σ. 207.—**Εἰσαγωγικά Παύλεια.** Τὸ δράμα τῆς Δαμασκῆ. Εἶδεν ὁ Παῦλος τὸν Κύριον: σ. 227.—**Αἱ Ἐπιστολαὶ Παύλου.** Ἡ ἐπικαιρότης τῶν Ἐπιστολῶν. Ἐπιστολαὶ καὶ Ἐπιστολαί. «Ἐπιλαβόμενοι... ἡγαγον». Δὲν ἐδικάσθη: σ. 228.—**Τὰ ἑλληνικά Παύλου.** Ἡ βάσις καὶ ἡ ψυχὴ. Δημοσιογραφικὸς κίνδυνος. Περὶ ἐλευθερίας. Ἐνδιαφέρουσα ἐπιστολή: σ. 246.—**Ἡ πανελλήνιος ἀξίωσις.** σ. 260.—**Ὀρθοφροσύνη ὑπόμνησις.** Ἄλλη... ἀποκάλυψις: σ. 261.—**Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.** Τὸ δρος τῆς Μεταμορφώσεως: σ. 276.—**Ὅτι ἐφοβοῦμεθα** σ. 277.—**Ἡ ἑορτὴ τῆς**

Υψώσεως του Σταυρού. Το παιδομάζωμα. Ο διωγμός: σ. 292.—Πρός πνευματικήν επανάστασιν. Ἐπί τέλους. Δέν εἶνε ἀνεκτά: σ. 293.—Προσοχή εἰς τὴν οὐσίαν. Ἰδεολογία καὶ μέθοδος. Ἠθική ἀναπροσαρμογή: σ. 309.—Σεισμός. Ἡ Σιβιτανίδειος. Ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἐκκλησιῶν. Ἐπί τῆς παιδείας: σ. 339.—Τὸ παιδομάζωμα. Δι' αὐτὸ ἀκμάζου: σ. 340.—«Ἐπί τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου», σ. 356.—Τὸ παιδομάζωμα. ΟΗΕ: σ. 357.—Ἡ Ἐκκλησία: σ. 373.—«Χαρούμενες φωνές», Γεθσημανῆ καὶ Ἐφεσος: σ. 374.—Ἡ νέα ἐξόρμησις. Τὸ ἑλληνικὸν χῶμα. Ἐπί τῆ νέᾳ μισθοδοσίᾳ τοῦ Κλήρου. Καὶ ἄλλη λύσις: σ. 387.—Τὰ διαζύγια. Bernard Shaw. Καὶ ἄλλος συνοδοιπόρος. Ἀπάντησις ἐπὶ ἀνακριβοῦς δημοσεύματος: σ. 388.—Υψώθητε! Τὸ οὐσιώδες. Ἡ ἀπήχησις 403.—Τὰ «δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου». Οὔτε Ἄνθρωπος, οὔτε Δικαιώματα, Νέον δεῖγμα 404.—Πίστις καὶ Θεολογία 405.

Χρονικά: Ἐκκλησία Ἑλλάδος. Ἐπὶ Σύνοδος 28, 42, 95, 110, 156, 173, 231, 261, 294, 310, 325, 341, 374, Ἀποστολικὴ Διακονία: 42, 63, 78, 95, 110, 124, 157, 173, 231, 277, 294, 325, 357, 374, 389.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν: 29, 43, 63, 78, 95, 110, 124, 142, 157, 173, 207, 231, 247, 261, 277, 294, 310, 325, 341, 358, 375, 389, 405.

Ἐπαρχίαι: Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος 44, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφασάλων 30, 64, 97, 142, 531, 294, 359, 390, Θεσσαλονίκης 111, 208, 248, 390, Καρυστίας 143, Κερκύρας 295, 341, Μεσσηνίας 79, Μυτιλήνης 157, 390, Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας 112, Παροναξίας 326, Σιδηροκάστρου 341, 391, Σισανίου καὶ Σιατιστιῆς, 76, 278, Τρίκης καὶ Σταγῶν 125, Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως 111, Φακίδος 112, Σερρών καὶ Νιγρίτης 390, Δημητριάδος 390 Σύρου 391.

Ἐκκλησίαι: ΚΠόλεως 30, 44, 96, 125, 143, 157, 174, 208, 231, 248, 262, 278, 295, 310, 326, 359, 391, 406 — Ἀλεξανδρείας 30, 79, 96, 125, 262, 295, 310, 359, — Ἀντιοχείας 263. — Ἱεροσολύμων 31, 125. — Κύπρου 126, 248, 263, 310, 359. — Ρωσίας 45, 126, 143, 174, 279, 310, 326, 341, 392, Σερβίας 136, 231, 248. — Ρουμανίας 46, 126, 157, 279, 376, Βουλγαρίας 127, 279, 342. — Σινᾶ 174, 341.

Ἔνεαι Ἐκκλησίαι: Ρωμαϊκὴ 47, 127, 327, 360, 376, 406. — Ἀγγλικανικὴ 126, 342. — Παλαιοκαθολικὴ 231. — Προτεσταντικαὶ 127, 311. — Ἀμερικῆς 263, 279, 406. — Ἰνδιῶν 127. — Κίνας 127.

Σχέσεις Ἐκκλησιῶν: 47.
Οἰκουμενικὴ Κίνησις: 127, 158, 279, 311.
Ἔνεα Ἑρσηκεύματα: Ἰσραὴλ 128.
Διαφορα: 47, 279, 311. 328, 342, 391. Διὰ τὸ Παιδομάζωμα 342. Θεολογικαὶ ὑποτροφαὶ 342.
Βιβλιογραφία: 31, 47, 80, 128, 144, 160, 176, 208, 248, 263, 280, 311, 344.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδεα. Εὐστράτιον Παπαδόπουλον Μήθυμναν, **Τιμολέοντα Κέρμον** Βύσσανην, **Ἀπόστολον Παπαδόπουλον** Διδυμότειχον, διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν.— **Αἰδεα. Φλώρον Ἰωάννην** Μεσολόγγιον, **Αἰδεα. Γεώργ. Σμυρνῆν** Ἀνδρίτσαιναν ζητούμενα φύλλα ἐστάλησαν διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθη. **Κωνσταντῖνον Μαντῆν**, Πάτρας φύλλα τοῦ 1950 ἐστάλησαν.— **Αἰδεα. Οἶκον. Θεόδωρον Πορτοκαλλίδην** Νεάπολις Βοιωτῶν γράφατέ μας ἐκ ποίας θέσεως μετετέθητε εἰς Νεάπολιν.— **Αἰδεα. Οἶκον. Γεώργιον Ρήγαν** Σκιάθον γράφομεν.— **Αἰδ. Χρήστον Πολύμερον** Γουλέμον ἐνεγράφητε.

Συνδρομαὶ καὶ ἐμβάσματα διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς: Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», Ἀθήνας (Κ), ὁδὸς Φιλοθέης 19. Τηλέφ. 27.689.

Πᾶσα μεταβολὴ διευθύνσεως δέον νὰ μᾶς ἀνακοινουῖται ἀμέσως, **σημειομένης ἀπαραιτήτως τῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἢ μετὰθεσις.** Ἄλλως, ἀποβαίνει ἀδύνατος ἢ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τὴν νέαν διευθύνσιν.

Τὰ χειρόγραφα δὲν επιστρέφονται, δέον δὲ νὰ ἴησιν εὐα-

νάγνωστα καὶ γεγραμμένα ἐπὶ τῆς μᾶς μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ προμηθευθοῦν ἐκδόσεις τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» νὰ ἀπευθύνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Ἀποστολικῆς Διακονίας, Μονὴν Πετράκη, Θεολογικὸν Οἰκονομικόν, Ἀθήνας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ι. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Καλλιθέᾳ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου διὰ κανονικῆς καὶ νομίμου ἐκλογῆς, συνφά ταις ἀρθροῖς 46 καὶ ἐξῆς τοῦ «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν» Ἀ. Ν. 2200)10, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστερῶν Νόμων καὶ διαταγμάτων, καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης προκηρύξεως ὑπεβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικὰ πρὸς ἀνακήρυσιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2ᾳ Δεκεμβρίου 1950

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν Σπυρίδων

Ι. Μητρόπολις Δημητριάδος

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46—48 Νόμου 2200)1940 «Περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ ἐφημεριῶν», καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὡς καὶ τὰ κανονικὰ τοιαῦτα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ὑπεβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Μηλείαις Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν προκειμένου νὰ ἀνακηρῶμεν αὐτοὺς ὑποψηφίους τῆς κενῆς ταύτης θέσεως.

Ἐν Βολῷ τῇ 4 Δεκεμβρίου 1950.

† Ὁ Δημητριάδος Γωακεῖμ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐξετηνιώθη τὸ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1951

Καλλιτεχνικὸν καὶ μὲ μορφωτικὰς ἐγχρώμους εἰκόνας ἀπὸ τὴν παιδικὴν ζωὴν.

Εἶναι τὸ πλέον κατάλληλον πρωτοχρονιάτικον δῶρον διὰ τὰ παιδιά.

Τιμᾶται ἀντὶ 7.000 δραχμῶν

Εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα, εἰς δὲ τὰς Ἐπαρχίας εἰς τὰ Γραφεῖα τῶν Ἱ. Μητροπόλεων.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΟΥΣΑ ΕΜΠΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Ἐδέσσης - Πέλλης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

† Ὁ Κερκύρας - Παξῶν ΜΕΘΟΔΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΑΪΔΗΣ

Τόποις «Φοῖνικος» Λεοννάτου 4. Ἐν Ἀθήναις